Ե. 6484 1891 ՅՈՒԼԻՍ 9 ՍԱԼԸ 32 ԻՆՃԻ ՍԿԻԶԲ ԱՂԱՖ. ՅՈՒԼԻՍ 21 ՍԱԼԸ Ե. 6484

10 ԿԱՐՍ.

Մասիսի Էջիֆլար

10 ԿԱՐՍ.

ԵՎՄԻ ՂԱՋԷԹԱ

Իպրակոր Իչին սէնէլիք Մէցիտ 6
Օսմանպոլ Իչին » » 5
Բօսբա Իւճլէթի պէրէ այիտ տիր

Իսթանպոլտա, Քիւրքճիւ Խանընտա, աթ ամտա վագը 21 վէ 23 նիւ էրօլու-մաղազալա.

مطبعه وادارەخانەسی
استانبولده کرکجی خانده آلتقاده
واقع ۲۱ و ۲۳ نومرولو مغازەلر.

خطوۀ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
فره بت یانوسیان

١٣٠ ԹԻՄՄՈՒԶ ՍԱՀԻՊԻ ԻՄՊԵՆԶ ԱՐԲՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ٣٠٨ ԶԻԼՀԻՃՃԷ ١٠

ԱԶԳԱՅԻՆ

Իզմիրեանց վասին թնամէսի մուճ-պինէէ, Սահակ-Մեսրոպ անասարը էտ-պիեէ թէվգիյի մի քեսֆաթ բէսմի, պէրմի թ ատէնիմիզտէքի բէնչէնպիհ կիւնի սատթ 4 ռէ Գալաթա խորհ-արանընտա, Ամեն. Ս. Պատրիարք հազր թահթը ըրեատէթ ետէ իրա օ-լունարագ, էմնալի միեանընտա Էմէլ-էիւզ իտիպ պէրինճիլիք գազան էսէ-ըի պէ կիւզիտ մի էլլիքի, պու ինա-սէպէթլէ մազհար մի քեսֆ թ վէ թէչվիգաթ օլաճագ տը։

Քազ. Ժողովեարըն Գալաթատ ազ-տը իճթիմ իտէճէք տիր։

Իւսիւ տարտա քեային Մեզպ ըեան գ ղլա մէքթէպինին, պու սէնէ իքմալը թա սիլ իտէն չակիրտա ըե չէ ատէթ-նամէլէ օր, իլան ըունտուզ վէճհէ, կէ-չէ ճամա կիւնիւ իթա օլունարագ, իշպու ըեմանէ Գեր. Տ. Մել իսեդ, Տ. Մատթէոս, Տ. Գրիգորիս Սրբազանլար վէ չակիրտանըն էպէվէյն հարը պու-լունմուշտար տը։

Դեր Մելքիսեդեկ Սրբազան վէ ա-տիրի մէքթէպ Մէպուրա էֆ. չա-կիրտանա պազը նասիհատլար վերմիշլէր, վէ հազգլարընտա թէմենիեթտա պուլունմուշտար տը։

Իքմալի թ տրիս իտէն չակիրտանքի է միսի պէրվէ հի աթի պէր։

Օր Շնո հիկ	Ս. Սեղբոսեան
» Սլթան	Մ. Մազուրեան
» Զապէլ	Մ. Յակոբեան
» Զարուհի	Գ. Տէմիրճիբաշեան
Գոհարիկ	Գ. Փափազեան
» Հայկանոյշ	Գ. Զէքճեան
» Սենիհ	Ս. Տիհանեան
» Նյեմի	Ա. Պէկեան
» Ակնի	Հասամճեան

Իւսկիւտար Իճատիէի Ներսէսեան և Երմենեան վարժարանի երկսեռ ուսանող-ացն ամավերջի հրապարակային հարցա-քննութիւնք պիտի սկսին Յունիս 15ի յառաջիկայ հրկուշաբթի օրէն և տևեն մինչև 20 նոյն ամսոյ։

Քննութիւնք տեղի պիտի ունենան առաւօտեան ժամ 1էն 4½, իսկ կէս օրէ վերջ ժամ 6½էն 10։

Դիմազրութիւնք և ձեռագործք ի տես։

Ի դիմաց	Դարարձութեան
Ատենադպիր	Ատենապետ
Լ. Քիւրճեան	Ա. ՍՕՍԵԱՆ

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Սերասքէր բաշա հազր. տիւն սա-պահ Ճապէյնի Հիւմայուն նամազիմէթլէ, պազը իր տաթը Սէնկիյեէյի ակիզ թէ-լագրի իթմիշլեր տիր։

Պէլճիգա վէ Հոլանտա ս ֆիրլէրի իլէ Եունա վէ Գարատաղ մասլահաթիկիւ-զարլարը, տիւն Պապը Ալիեէ կիսա ըէք, Սաարազամ վէ Խա իճիեէ նազըրը բա-չալար հազարաթը իլէ մի ագաթ իթ-միշլեր տիր։

Ֆրանսա տէվլէթի թարաֆընտա Մարսիլիա գօնսօլոսլուզունա թաեին գը-լունմուշ օլան Մ. Զ բէնին մէէմուրիյէթի Պապը Ալիսէն թաստիգ պուլրուլարագ պէտաթը եազըլմըշ տիր։

Վէսա իթի նագլիեէյի ասքէրիեէ ի-չին լազըմ գլէն գօմիսիօնարը թէչ-քիլ ետէ սիմաթիթիգ վէ սայիրէ թանզ-զիմի ժահթը ըա ատա ալընարագ, մեր-ի ետէն օր ապատ էվամիրի ազըմ-կէօնտէրիլմիշ տիր։

Գրալիցա նահթալի, օղոստոսա պահրէն Պիեարիսէ կիտէ էլինտէն, մէզգիւր այն օն պէշինէ տօղրու Տէր-սաատէթի զիեարէթ իտէճէկի էվրօբա զազէթալարընտա օգունմուշ տուր։

Մէքքէտէ յուլի 3տէ գօլերատան 31 վէ իլելի (իլէթլէր, խասթալըգլար) այիրէտէն 84 վէֆիեամ վուգու պուլ-տուղու, վէ մէզգիւր այը 2ինճի կիւ-նիւ սաամ 10ատան 3ինճի կիւնիւ 10ա գատար Հալէ տէ գօլերատան 18 վէ Անթաքեատա վէֆիեաթ վուգու պուլ-տուղու, վէ յուխարն 3ինճի կիւնիւ 10ատան 5ինճի կիւնիւ 10ա գա-տար էֆ. Հալէպտէ 17 վէ Անթա-քեատա 2 վէֆիեաթ օլուպ, Հարբմոտ վէ Հալէպ միւլհազաթը սայիէսնտէ վուգուտ թ օլմատըը, վէ յուլիսին 5ին-ճի կիւնիւ Մինատա գօլերատան 23 վէ 6 նճը կիւնիւ 110 վէ ինճի կիւնիւ 555 վէֆիեաթ վուգու պուլտուղու, վէ մէզգիւրը ըն սընատա Հալէպտէ 6 վէ Դայն է 11 վէ Անթաքեատա 1 քիչի թէլէֆ օ ուղու, մա ղլերինտէն վ-ըիա օլան թէլէկրաֆնամէլէր մէալին-ն անլաշըլմըշ տը։

* * *

«Թան» զա էթասընը Մատուատան ալար գ նեչը իլէտիկի մալիմաթա կէօր գ ըա խա թալըը չէհրի մէզ-քիւրտէ իճրայի հիւքմ իտէրէք, եեր-լիլէ տէն պաշգա, Իթալիա ասքէրլին-ճէ տախի թէլէֆաթը մուճիպ օլմագ-տա օտուղու հալտէ, Իթալիա հիւքիւ-մէլի երինէ օ տան Նաբօլիեէ կիտէն ասքէրէ գարանթինա պէքլէթմէք լիւ-զումինի հիսս իթմեէօր իմիշ։

Ֆէրաղ վէ եա պատէլ ինթիգալ ֆէրաղ օլունանագ արազիյի էմիրիեէ վէ մէվգուֆէ տախիլինտէ պուլունան արազիեէ վիրիլէ ք իլմու խապէրլէր-տէ, արազինին զիրաաթտան թատթիլ ունուզ օլուն տորղընին թասրիհի խու-սուսու թահթը գարարա ալընմուշ տը։

Ինկիլթերրա սեֆիրի զեվճէսի իլէ լերապէր տիւն ագշամ Կաշթէյն գաբ-լըճալարընա ազիմէթ իթմիշ տիր։

Նիւ-Եօրգտան Վիէննա զազէթալա-ընա իշար օլունատուզունա կէօրէ, Ամէ-ռիգա էհալիսի, Գուզա վէ Մանիլիա վէ Հալանա թիւթիւ լերինին իսթիմա-լինտէն սարֆը նազարլա, մէմալիքի Շա-անէ թիւթիւնլերինին վէ ալել խու-սուս Տէրսաատ թառէ իմալ օլունան սի-կարէթլերէ ֆէվգէլատէ լազգէթ կէօս-թէրմէքտէ իմիշլեր։

Իսթանպոլտա Եարըմ խանատա մա-զիմ զօմիսիօնճու 8ակիր Հէրեանընը 26 յունիս 1891 թար խինտէն իթիբարէն իֆլասընա հիւքմ օլունմուշ տուր։

Արապա դամիշլարը իլէ խանէ բան-ճուրլարընա ատրլան չէյլեր վէ չօճուգ-լար թարաֆընտան ուշ ուրան ուշուր-մալար թէլէկրաֆ թէլլերինէ սարըլա-րագ, մուխապերաթը սէքթէտ լ իթ-տիկինտէն, պունտան մէն խոտր թէատ-պիրին իթթ ս զը ետէ էկրաֆ վէ Բօսֆ-թա նէզարէթինտէ լազըմ կէլէնլերէ ի իրիլ իշ տիր։

Անվ ըտէն կէչէն ճուսատա լիւնիւ 3000 սանտրգ Մավզեր ֆիշէնկի կ թի-ք լերէրէք թօպատա էնէ թէս իմ խիլմիշ ալ։

Քիւֆէլ (քէֆիլլեր) էմլաքը հագ-գընատա լ զը մահէլլերճէ հաճ ճուա-մէլէսի իճրա օլունմագատա օտ ուղ-ատան, իշպու հաճզ մուամէլէսինին, եա-ան ղ սանտրգ իւմէնասը (էմինլերի) ի-լէ, վարիտաթ միւլթեզիմ վէ միւշթէ-բիլլերինին քիւֆէլա էմլաքը հագգ ն ա իճրա օլունուպ, սայիր մէէմուրին քու-ֆէլասը հագգընատա, քէֆալէթ նիզամ նամէսի մուճիպինճէ մուամէլէ օլունմա-սը խուսուսու, Ֆուրայի տէվլէթճէ թահթը գարարա ալընարագ, իմճապը իճրա գլ նմշ տը։

Արդնի սանճաղընատա Զընգուշ նա-հիեէսինատ, էօթէտէն պէրու գա պը էմվալէ վէ էնվալ հարէքեաժը չէգա-վէթքեարանէեէ իճթիսար իտէն, վէ արալրգատա կէրկէր նահիեէսի ճիհէթի-նէ տէ թէճավուզ իլլեէն մէշհուր էշ-գըեատէն Իպօ նամ չէրիր, կէրկէրէ ֆ-ապի Հօտի նամ գարիեէեէ կէլ, օլուղու, Բեահթէ գայմագամ Մուս-թաֆա էֆ. Թարաֆընտան խթիխապար գլան ասը իլէ, նահիեէ միւտիրի ըէ-ֆագաթընատա, էֆրասը քեաֆիեէ իր-ուալի իլէ տերտէսթ օլունուղու, վէ Ցէրէճան աշիրէթինտէն Թաթօ Հասան նամ հայուտա իլէ Արապկիրտ ջուլու-գարի էլի օլուպ, չէգավէթը միւսթէ-միրքէ ասհապընատան պուլունան Հասան նամ չախս, սաղ օլարագ տերտէսթ ի-սիլսիկի մահէլլինտէն պիլտիրիլմիշտիր։

Պիթլիզ վիլայէթի մէրքէզինտէքի ասքիրի Շահանէ թապուրու, խաբ-բութ մ ըքէզինտէ արամաղ օլսագ իւզ-ըէ, կէչէն ճուսա իրթէսի կիւնիւ կէ-լիպ, պուլատաքի թ պաբ ա խի Ա-ռապկիրտէ գ ալմագ իւզրէ բաղար իր-թէսի կիւնիւ հարէքէթ իլլէմիշ տիր։

Թաթավլատա Դաթինա Գօնտօսթ վ-լօ նամընատա 15-16 եաշլարընատա պիր Ռում գէշը պիր Ռում էլիդ նլըսընա աշգ ու ալէագ իթտիկինտէն, պէրա-պէրինտէ սաքին պուլունատուղու հալատ, պունլարըն էվէնմէ էրինէ մուխ լէֆէթ իլլէտիկինտէն, մէրգումէ գըզ էվվէլքի կիւն քէ տիսինի գ ա եուեա աթարագ նէֆինէ սուլի գատ իթմիշ, վէ նաշը ճէրիհալար ինտէ չէգարըլմըշ տը։

Մաշուղու օլան սէլիդանը, Գաթի-նանըն սուլի գատտընտան խապէրատար օլուր օմագ, գաթը իւմիւտլէ պիր պու-չագ էլէ կէչիրիպ ֆիրար իթմիշ, վէ մէրգումանն նէ օլատուղու մէհհուլ պու-լունմուշ տուր։

Պուքրէշտ չէգան բէսմի զազէթատա կէօրիւլէն պիր ֆիքրա, էհէմմիյէթինէ մէպնի պէր վէճհի աթի նագլ ու տէրճ օլունուր։

«Ռումանիա սարրաֆանընատան պա-ըլարը, չու կի նլէրտէ «Թէպլիզաթը մնրբէմանի սէրնամէսիյլէ վէ «Պանգ Մրիտլօնալ» խմզասըյլա պիր թագրմ մէքթուպ արամը գարտրը։ Իշպու մէք-թուպատա Պուգազ իչի սէվահիլի տէ «տրգ օվրի ուսուլ» իւզրէ ինչա օ ունա-ճագ տէմիր եոլն չի քէթի թահվիլա-թ նատան պի մրգտարընը իշթիրա իթ-է էրի թէքլիֆ վ պունատան թէմէթ-թիւաթը բէլլիսէ հասրլ լաճաղը վատ-խիլմիշ տիր։

«Տէրսաատէթ Ռումանիա սէֆարէ-թինտէն վարիա օլան մահիմաթա նէ-գարէն, «Պանգ Մէրիտլօնալ» նամըյլա պիր պանգ անընը վիճ տինտէ, վ Պ-ուգազ իչի սէվահիլինտէ «տրգ օվրի» ու-մուլինճ տէմիր եոլ ինչասընատան Տէր-սաատէթ Թիճարէթ Օտասընճա պ ը կէօնա սապէր վէ մարիմաթ օմանրդ, մարիպ պէեան մէքթուպլար խէ տոս-անարրընճըլրդ մագսէսիյլէ կէօնտէրիլ-միշ տիր։

«Իչարա տօլանարրընճըլրդ թասատա-խի լ զէլինէ, քիւչիւք սէրմանէեատար-լարրմըզընն նագարը տիդգաթլարընը է պ իտէրիգ։»

Գուրպան Պայրամընին իքինճ կիւնիւ Պէյօղլունա Նիշան-Թաշընտա պիր տէ-լիգանը մագթուլէն վէֆաթ իթտիկինի եազմըշ խտիր։

Ալընան Թաֆսիլաթա կէ ըէ, մագ-ժուլ մէքթէպի Սուլթանի չակիրտա-նընատան 15 չաղլարընտա Մէմտուհ պէյ նամընա պիլ կէնճ օլուպ, վագատան եարըմ ֆթ էվվէլ, մահէլլի մէզգի ը-տէ վագը խանէսինին պաղչէ գ ուս-ս նոա տու մագտա իքէն, գօմիսատ-օլուպ էրսէր։ մագուլէսինտէն վէ էշ-խասը մուզիրրէտէն պուլունան Պէհհէթ նամ չախսը խապիա, մագթուլուն եա-նընա կէլիպ պիր գատէհ սու իսթէհպ իչմիշ, վէ պատէհու կիւվերճինլերի սէ-յիր իտէլիմ։ էեի պիրագ աչը տրգլա-ընա, համիլ օլատուղու գամա իլէ պի-չարէեի պէօրլինտէն ճէրհ ու գաթլէ ճիւրաթ իթմիշ իր։

Գաթիլ հագգընատա Պէշիքթաշ գա-պրթասընճա իճրա խիլէն թահգիգա-թը էվվէլիեէ իքմալ խտիլէրէք, էվրաղ գ ը լա պէրապէր Պէյօղլու միւթէսար-ըբֆլըզընա կէօնտէրիլմիշ տիր։

Իզմիր միւլհազաթընատան Ցատիեէ-տէ էմճէք գարիեէսինտէ մայիսին 3ին-ճի կիւնիւ 3 կէօզլիւ, 6 սեագլը պիր պուպ գը թէվէլլիւտ իթմիշ տիր։ Գու-նուն իքի կէօզիւ մահէլլի մուայեէնին-տէ օլուպ, պիրի սբրթընը եանընատա տրը։ Սեագ սրընը իւչիւ տէ թապիլի վէ միւթէնասիպ իսէ տէ, արտ սեա-գընը պիրի գաեէթ գըս օլուպ, պու-գընատա ուֆագ ուֆագ իքի սեագ եարը։ ՀԸԳ իտուկի, ֆագաթ հայվանէշղազ պու-գարըՀԸԳ սեագլարը հիչ իսթի ա իտէ-մէեիպ, տիկէր իչ սեագընը իւզէրին-տէ կէզմէքտէ օլատուղու «խրտմէթ» գա-զէթասընատա օգունմուշ տուր։

ԿԱՐԻՃԻՆԵՐ

Ալմանեա իմպերաթօրու հաղորդիչներին, Ինկիլիթերրաեա վուգու պուլան սէյեահաթը միւնասէպէթլիյլե վագը օլան պիր թագըմ միւթալէաթի վէ միւլահազաթի միանընտա, Ֆրանսըզ մուհաֆազաբեար ճիւմհուրիյէթի միւրէվվիճի էֆքարը օլան «Ժուրնալ ատ Տէպա» գազէթանընին միւթալէաթը, բէք գիեատէ նազիքանէ, միւթէարիանէ վէ հաքիմանէ պուլունմուշ տուր։ Մէգքիւր գազէթա, իմպերաթօր Կիեօմ հաղորդիչներինին չու սէյեահաթը, պիլ խասսա իքի միլյարդի եէքսիկէրինէ լապթ իտէն ֆամիլիասը գուեուտա վէ բէվապը-թըն նէթիճէսի օլուզունու պէեան ու թէվզիհ իթիրֆանէն ասքրա, պէր վէճհն աթի մէգալէսինէ տէյամ խոիէօր։

«Կէնճ իմպերաթօրէն նութգու վէ խուսուսի իլէ չէհր էմինի լօրտա խիթապէն ֆէրայիկի ճէվապ։ Թէմամը Ղա միւնասիպէթպախշա օլաք։ Էկէր շուն նութգանն իթիրիմիզ վէճհլէ, հիսսինաթը խալիսանէ իլէ միւթէվաֆրիգ իսէ, էվրօքանընն ամէհ ու միհնալէմէթի տահա թոլ միհտանէթ իչին թահթը թէէմինէ ալընմըշ առտա օլունուր։ Իմպերաթօր հաղորդ իբրինի Ֆրէտէրիգ իլէ Մարգ-Օրէլին ֆիքրի ալիէրինատէն պիրինի թանիեր վէ ինթիրապ իմամիմիշ իդէ-տէ, Լօնտրատա Մարգ Օրէլ ֆիքրինի իլիթիզամ ճիհէթինէ հիսսա նուլունուր տէ-րէճհատ միւթամայիլ պուլունտուղու միպահէտէ օլունմուշ տուր։ Միւշարիլէհ հաղրէթլէրինին էն պէօյիւք թէ-գայեէդիյաթը, գալգ վէ ֆիքրի նէճիպինիհ սաբիմէն վէ չէքմիտէն իչալ իտէն ալմեատիրի, ճէնիմանէրի հալ ու թէս-վիրէ իմամէք ատիր։ Հէմտոտ պաշնուն իչին միշարիլէյին տուլհ ուզ միսալէմէթէ կիրտուգվար տաշ։ Եշէթ գենարլէրի-նին էֆքարը պու օլուզու կիպի պիրիմ էֆքարըմըզ տահի օր մէրքէզտէ տիր։ Իմպերաթօրու միշարիլէյհին հաղր։ Էկէր նալընը պիրտէն իհթիրազ իտիլօր իսէ, հիչ դայա իհթէմէյիպ, քէմալի հուզուր վէ պիքլինէրէք մուամէլաթ վէ իմ-լէպպիսաթը յա եշթիրազ իտէպիլիր։

Իմպերաթօրու միշարիլէյհինէ նութ-գու հաղորդնատա միւթալէաթա միրիչէն Փուր ազաղէթալարընը պէեանընճա, նութգու մէգքիմը հասսը զամընատա ճանիպի տիգգաթ օլմաղընա պէրատէր, նուչհ ու միւտալէմէթին թէէմին վէ պա-գասը խուսուսունճա էհթիմիյէթը ազի-մէսի օլմատըղը կէօրիւլմէքտէ տիր։ Էրգիւմէնտ Նէյնե Վէյտ-ը գազէթասը գէօյէ տիր՝

«Իբինճի Կիեօմ հաղր։ Ինկիլիզ էֆ-քարը ումումիյէսինին, Ինկիլիթերրա-նին իթթիֆաղը միւսիլէսի սուխուլի-նէ պէզտանէթ մուխտէլիֆ օլտուղունու պիրանիկինատէն, ազ վամը միւխթէլիֆէ-նին սատատէթը հալի իչին սուլհու միւ-սալէմէթին պագասը արզուսունու էօյէ չիտտէթլի իլթիզամ իթմիշ տիր։ Իմպե-րաթօր Կիեօմ հաղրէթլէրի, նէ Էվրօքա-նընն վէ նէ տախի Ինկիլիթերրանընն, իթ-թիֆաղը միւսէլլէսին թատգիպ իթտի-կի մէգասիտէ վիրտիկի մանէսանէ թէ-մամը յա իմիդատ իթմէնէճէքլէրինի տախի պիլիր իսէ տէ, Ինկիլիզ էհալիսի-նին ինֆիալինի մուճիպ օլմամագ իչուն իթթիֆաղը մէգքիւրուն նիհաթը սուլհ-ճուանէսինի պիր քէրրէ տահա թէշ-սիտ վէ թագվէնէ իթմէկէ մէճպուր օլմուշ տուր։»

Ինգլիզ գազէթասը, Ինկիլիթերրանընն իթթիֆաղը միւսէլլէսէ տախի օլմա-ճաճաղը իւմիտինի պէեան իթմէքտէ օ-լուպ, անճագ Ինկիլիթերրանընն Ռուսիա ալէյհինատէ իթթիգամը օլտուղունատա, տէվլէթի միւշարիլէյհանընն իթթիֆաղը միւսէլլէսի Ռուսիատա գաբշը իլանը հար-պա մէճպուր իտէճէկինէ գանատա հա-սըլ իթմիշ օլտուղունու իլավէյէ կիւֆ-թար իլէմէքտէ, վէ մէգալէսինէ խի-թամ վիրտիկի արբատա, Ռուսիատա հէր նէրէտէ գապալ իսէ, միւթթէֆիգլէր պուլունմասընը, վէ Ալման իմմանընտա զարգ օլմագտան խէվֆ իտէն Ցանիմար-գա, Հօլանտա, Շուէտ, Նորվէկիա հիւ-քիւմէթլէրինին պունլար միանընտա իտիալ իտիլմէսինի թավսիյէ, վէ իբին-ճի տէրճէճէտ պուլունան շու տէօրթ միւթթէֆիգ հիւքիւմէթլէրլէ տէ, իքթիֆա իմմէսիպ, ախիրէն Ինկիլիթեր-րա վէ Իթալիա արասընտա միւնագրտ իթթիֆատան էնտիշէնաք օլան վէ Ֆըր-անսա իլէ Ռուսիա միւթթէֆիգի թա-պիտիլէրի պուլունան Սրանեա վէ Բօր-ղմուգալ հիւքիւմէթլէրի իլէ իճրայի միւգաքերաեա Մ. տը Կիէրսի տավէթ իմմէքտէ տիր։ Ղազէթայի մէգքիւր, Շոգ գէքիզ հիւքիւմէթի պիր եէրէ ճէմ իմմէկէ, վէ անլէրի իթթիֆաղը միւ-բէպպաեա դարը պուլունտուրմանա մուվաֆֆիգ ըլմէթ հասըլ օլաճաղը կիւն եալընը ազ ուչ ու միւգալէմէթ էյիճէ թէգարրուր իթմիշ օլաճագ ապը, » մէա-լինատէ պէեանը միւթալէա իտիեօր։

* * *

Ալաֆիր։ Յուլիսին 14-էնէ թէսատիւֆ իտէն եէվմի մախսուս միւնասէպէթիյլէ, «Օթանտարտ» գազէթասը, նէշր իթտի-կի պիր պէնտտէ, Ֆրանսանընն սայիր հիւ-քիւմէթլէրտէն միւնֆէրիտ (եալընը) գալմասը, չէքլ վէ իտարէյի հիւքիւ-մէթի, ճիւմհուրիյէթտէն իպարէթ պուլունմասընտան նէշէթ իրլէտիկի հագ-ղընատաքի միւթալէաթ, պի ասլու էսաս օլարագ, Ֆրանսանընն միւնֆէրիտ գալ-մասը, մահգա իթթիխազ իթտիկի բո-լիթիգատան նէշէթ իտիպ, չէքլ վէ սուրէթի հիւքիւմէթինին տախլի օլմա-սընը պէեան, վէ Ալմանեա իմպերա-թօրունա լազհար օլունան հիւրմէթի մախսուսէնին, չանէտ Ֆրանսա բէյիսի ճիւմհուրու Մ. Գարնո Ինկիլիթերրաեա սէյեահաթ իտէճէք օլսա, անընն հագ-ղընատա տախի թէմամըյլա իճրա իտի-լէճէկինի տէրմիհան իրլէմիշ տիր։

Թան զազէթասընընն Բեթրսպուրկ մուխ-պիրի, մէգքիւր զազէթաեա պէրվէճհի աթի եազըեօր։

Էվրօքա զազէթալարընընն մուխպիր-լէրի, Ռուսիա վէ պիլ խասսա Բեթրս-պուրկ չէհրի ահվալինէ տայիր, մէնսուպ օլտուգլարը զազէթալարա մալիումաթ վերտիքլէրի սրբատտա, եազտըգլարը մէքթուպլար, հէր նասըլ իսէ չայիպլի թարաֆիկրիտէն խալի օլմահարագ, եա Ռուսլարընն վէտհ ատճէնասընդա իֆ-բաթ վէ թէֆքիթ տէրճէճէսինէ վարը-լար, վէ եախսա զէմմ ու գասապլէրինտէ վատիյի միւպալաղաեա սաբաբլար։

Իչալու մէքթուպում, պու նագիլէ-լերաէն արի վէ հագիգաթը հալ նէճէն իպարէթ իսէ, անը հիքմեաեէտէն իպա-բէթ օլաճաղընը թէէմին իթթիքտէն սոնրա, սատտէ պէր վէճհի աթի շու-բու իրթիրիմ։

Էվվէլ էմրտէ Բեթրսպուրկ չէհրինէ հէնուզ վարը օլմուշ պիր սէյեահը մէֆ-ղուզ վէ մուխայեէլինն սէրկիմզէթինի նազլ իտէճէք քի, միւսպէքիրլեր հագ-ղընատա Ռուս զապթիասընընն մուամէլէյի ինզիպախքեաբխի նէտտէն իպարէթ օ-տուզու անլաշըլըրսա, մնշախիսրէն ահ-վալը մահէլլէճէճէ յատիր դարիւնճա մուճիպի խմիթիֆատ օլապիլէճէք մա-լիումաթը արզ իտէճէկիմ։

Պիր սէյեահ, Բրուս թօբրաղընա միւվասէլէթ իթտիքտէ, չէգ պիր վա-ղրթ կէչմէքսիզին, զապթիայի մահէլ-լիճէ իլէ մուարէֆէ բէյտա քէտէր, եօլ-ճունդան Բուճիկ հուտուտունատան տա-խիլ օլաուզու անտէ, կէօրէճէկի մոգ-մէլէյշըմենտրգիէր սթասիօնունատա ջբաս-բօրթ»ունուն բօլիա թարաֆընատա քէմա-լի սիզգաշիլէ մուճահէճէ օլունմասընատան իպարէթ տիր, «բասբօրթ» ուսուլ վէ նի-զամը տայիրէսինատէ օլտուգուց հարտէ, սէյեահընն հուտուա սթասիօնունատան ազիմէթինէ միւսասատ օլունուր, քաքին հանկը չէհր ու գասապատա կիտէճէք իսէ, օրատա միւվասէլէթինատէ, բօլիս թարաֆընատան թէքրար «բասբօրթ» իպ-բազը թալէպ իտիլիր, վասրէ օլտուզու-նուզ չէհիրտէ պիր օթէլէ՞ մի վէ եա-խսա միւսթէհիրէն պիր խանէեէ՞ մի, նազիլ օլմուշ իսէնիզ, բալթանուզու չը-զարըզ, պիր ազ թէնէֆֆիւս իտէճէ-կինիզ սըրատա, խանէ վէ եա օթէլ սա-հիպի «տիմֆորնիք» նամը էլէ խթիխատ իթմանկի խըտմէթքեարը, տերհալ զա-պըթաեա կէօնտէրիպ, խանէ վէ եա օթէլէ միւսաֆիր օլտուզունուզու իխ-պար իտէր, «բասբօրթ»ունուզ ալընըպ մահալլէնին բօլիս մէրքէզինէ ղէօթիւ-րիլիր, օրատա «բասբօրթ»ուն «վիզէ»-լերի, բուլլարը, մուամէլէլի գայտիեէսի, իմզասը, բեսմի մէօհրլերի մէվճուտ թ-լուպ օլմատըղը ֆէվգէլատէ պիր տիգ-գաթլա մուաեէնէ օլունուր։ Պու մուա-եէնէտէն սոնրա, սէյեահընն էրպապը նա-մուատտա օլտուզուց վէ հիչ պէք չիւգհէ թահթընատա պուլունմատըղը, վէլ հա-սըլ Ռուսիատա իգամէթէ մանի հիչ պիր սէպէպ օլմատըղը անլաշըլըրսա, զաթէն բուլգան տավկատան կէօրիւնմէեէն «բասբօրթ»ա պիր դաչ բուլ տաշնատ-ըրջարըրլարապ, սէյեահընն արզու իմ-տիկի մահէլլէճէ սէրպէսթճէ իգամէթի-նէ միւսասատէ իտիլիր։ Էկէր թէպ իլի մէքքան ֆիմէք, վէ եախսա թէքը ը հուատուտաշն կէչէրէք ավտէթ իթմէք իսթէնիլիրսէ, «բասբօրթ» հագ-ղընատա իճրա օլունան պէրվէճհի պալէա մուա-մէլաթ, այնի իլէ թէքրար իտիլմէքտէն պաշգա, մուամէլէնին արգասը այն-մասը պիր միւտտէթ ուզաք չիւնքի ավտէթ «բասբօրթ»ունու իթա իտէն գալէմի մախսուսա։ Սէյեահընն Ռուսիա-տա իգամէթ իթտիկի միւնասէթճէ, հիչ քիմսէնէ տէյնի օլմատըղընա, վէ ագիմէթինէ մանի հիչ պիր սէպէպ պու-լունմատըղընա տայիր, մահալլէնին բօ-լիս գ օմիսէրլի թարաֆընատան վերիմիշ պէր իլմ ու խապէր իպարազ իտիմէք լա-զըմ կէլիր։

«Բասբօրթ» հագ-ղընատա իճրա օ-լունան պու մուամէլէլեր, վէհլէթէն պիր խալլի կէմանա միւհթաճ օլտու-զու զանն իտիլիր իսէ տէ, Կազ իգամէթը հալ գէօյէ օլմաներպ, կէօմրիւքտէն 300 կրամըզ պիր չէյ չըդարմագտան տա-հա գէօյ, տահա սէրլի օղարագ իճրա ինիլմէքտէ տիր։

Ռուս զապթասընընն «բասբօրթ» հագ-ղընատաքի պէ թէգարեիգտի նէ տէ-ըճէճէկ գատար մէմանէհ վէ կա մագ-տուհ օլաճաղընը պիլէմէգ իսէմտէ, չա-եէտ էրպապը նամուսատան պիրի «բաս-բօրթ»ունու «վիզէ» իթտիրմէկի ուսու-թաճաղ օրդ ֆէսէ, զապթատան բէք կիւճլիք իլէ եազաեը գոնբթարապի-լիր։ Պոնանընի իչին տախի գօնսօլօսա, սէֆիրէ միւրաճաաթ, վէ ֆանլէր թա-րաֆընատան սէյեահա հէր սուրէթլէ քէ-ֆալէթի խիլմէք լազըմ կէլիր։

ԹԷՅՏՐԻԳԱ. (78)

ԹԱՄԱՔԵԱՐԼԸԳ

ՄԱԼԻՈՆԱՐՏԱ ԲԱՐԱԼԱՐԸ ՕՐԱՑԱԼԱՐ

— Հիչ չիւարէ եօգ բաւբ ատէն մը-բըլտանը իթթիհար-ֆագաթ չու ճալ-տէ մէղքիւր օթէլէ նի՞չուն Սէն-Բամն իպվի վերիլիեօր։ Մէրգ ում թէքրար մահգունանէ ֆիքր ու էնտիշէլէրէ տալ-ար իսէ տէ, քէնտինինէ Ելիթաս ը քէ-լամ իթարկի ուչիրթինին, քէլամէ ազաղ իթմէսի իւղէրինէ տալկընըզընատան ա-եըլար։

— Իչթէ կէօրիւնօրսունուզ քի, պու-բէք գարիպ պիր չէյ տիր։

— Նէ՞ օէֆէնտի – տէտի Իթթիհար Հապէշի թէֆէքքիւրինտէն սյրլարագ-սիզ գարիպ վէ ածիպ կէօրիւնէն նէ՞ տէր։

— Մինիօն սահիպի պիր մարգի տիր, միւմանկէյհ պիլթիւն վիւճուհ վէ ֆիւ-թէպէրանը թանը, պագ ընըզ իւչ տէօրթ քէօյլիս արապալարընատան մաատա պիւ-թիւն արապալար դէօրտ ֆայթօն վէ լան-տօլարընատան իպարէթ տիր։

— Ֆիլհագիգա պու բէք գարիպ տիր, – ճէվապ վիրտի Իթթիհար։ – Պիր տա-գիգա սիւքիւթ իթտիքտէն սոնրա, թէքրար քէլամէ ազազ իլէ, «սաաթ գաչ տը էֆէնտի լութֆէն սէօյլէեինիզ» տէ-տիքտէ, մուխաթապը

— Օն պուչուգ վուրուեօր։

— Թէշէքքիւր իտէրիմ էֆէնտի– ճէ-վապ գիրտի Իթթիհար Հապէշի բարմագ-ըզա եազլաչարագ – սաաթ 30 պուչուգ, պէն Շաեսեա անճագ կիճէնին նըսֆընա մուվասէլէթ իտէպիլիրիմ, պէն պու էսրարընն հիքմէթինի անլամադա ճահտ ու զայրէթ իտէճէկիմ, չու թէսատիֆ նէ՞ աճայիպ տիր, եա Ռէ՞պպիմ։

Ճիւզի պիր թէրէտտիւտտէն սոնրա, Իթթիհար բարմագ-ըզընը էչիկինտէն կէ-չիպ, պաչըճա աղաճըզ եօլու պօեունճա մումթէտ օլան վէ պիր գաչ ասըրատան պէրու մէվճուտ օլան գարա աղաճլար գարշըսընատա պուլունան եօլուն գարան-ըզ ճիհէթինի թուութուպ օթէլէ տող-րու իլէրուլէմիշ, վէ ֆիքրի էնտիշէտէն խալի օլմամաղլա պէրատէր, եօլուն վա-սաթընատա սաղ վէ սոլ թարաֆլարընատա իսօթ իսօթէ գաթմէրլի չիչէքլէրլէ մուշ-զյեէն մէնզարէյի լէթաֆէթքիւշանը կէօրիւպ հայրէթտէ գալմագտան քէն-դինի ալամատըղը կիպի, պիր չոգ ՍՕլու չատանալար վէ րէնկարէնկ ֆանա-լարընն չաֆգ ու ըէՖպադը տախի, էթ-րաֆը նուրի դէ շաչատ իչինտէ դարդ իթ-մէքտէ իտի։

Շու մէնզարէյի ֆէրրահպախշա՝ըլյա ումումանն գալպինէ չէվգ ու սիւրուր իլդա իտէն մէղքիւր «ԼէՆ», քէզա տա-նանմալարլա միւզէյեէն վասի վէ նիմ-տայիրէվի պիր թարիգէ մինթէէհի օ-լուպ, անտէն էօթէատ տէ Սէն-Բամն օ-թէլի ըէքզ օլունմագտա իտի քի, մէղ-քիւր օթէլ հագիգի պիր սէրայա միւ-շապիհ օլուպ, ֆէնինի միյմարիեէ մուվաֆրգ օլարաք Ինչա օլուճմուշ օլունմասը, վէ ազամէթ վէ մէթանէթի պի-նա «Ընէստանս» հանի թէճէատիւտի ֆէնինու սէնայի ատվրինի տերլեսթը իթտիրմէքտէ իտի։

Իսթիհար նիմտայիրէվի թարիգտէն-տէ կէչէրէք, ախրէքլէր այթրնա կէօ-թիւրէն օթել խարիճինրէքի պէօյիւք մէրմէր մէրտիվէն պաչընա մուվասէլէթ իթտի։ Պիր նէվի կէնիչ սալոն մագ-մինտա օլան չու մահէլլին գրմը տա-խիլիսի, ատինէ ճամը գարագլարը արա-սընատա զաեէթ կիւզել էլպիսէ կիյինմիշ նէրոնլար սաֆպէսթէյի մէվգէյի իհթի-տամինի ալամատըղը կիպի, պիր չոգ ՍՕլու չատանալար վէ րէնկարէնկ ֆանա-լարընն չաֆգ ու ըէՖպադը տախի, էթ-րաֆը նուրի դէ շաչատ իչինտէ դարդ իթ-մէքտէ իտի։

Շու մէնզարէյի ֆէրրահպախշա՝ըլյա ումումանն գալպինէ չէվգ ու սիւրուր իլդա իտէն մէղքիւր «ԼէՆ», քէզա տա-նանմալարլա միւզէյեէն վասի վէ նիմ-տայիրէվի պիր թարիգէ մինթէէհի օ-լուպ, անտէն էօթէատ տէ Սէն-Բամն օ-թէլի ըէքզ օլունմագտա իտի քի, մէղ-քիւր օթէլ հագիգի պիր սէրայա միւ-շապիհ օլուպ, ֆէնինի միյմարիեէ մուվաֆրգ օլարաք Ինչա օլուճմուշ օլունմասը, վէ ազամէթ վէ մէթանէթի պի-նա «Ընէստանս» հանի թէճէատիւտի ֆէնինու սէնայի ատվրինի տերլեսթը իթտիրմէքտէ իտի։

Իսթիհար նիմտայիրէվի թարիգտէն-տէ կէչէրէք, ախրէքլէր այթրնա կէօ-թիւրէն օթել խարիճինրէքի պէօյիւք մէրմէր մէրտիվէն պաչընա մուվասէլէթ իթտի։ Պիր նէվի կէնիչ սալոն մագ-մինտա օլան չու մահէլլին գրմը տա-խիլիսի, ատինէ ճամը գարագլարը արա-սընատա զաեէթ կիւզել էլպիսէ կիյինմիշ նէրոնլար սաֆպէսթէյի մէվգէյի իհթի-տամինի ալամատըղը կիպի, պիր չոգ ՍՕլու չատանալար վէ րէնկարէնկ ֆանա-լարընն չաֆգ ու ըէՖպադը տախի, էթ-րաֆը նուրի դէ շաչատ իչինտէ դարդ իթ-մէքտէ իտի։

Շու մէնզարէյի ֆէրրահպախշա՝ըլյա ումումանն գալպինէ չէվգ ու սիւրուր իլդա իտէն մէղքիւր «ԼէՆ», քէզա տա-նանմալարլա միւզէյեէն վասի վէ նիմ-տայիրէվի պիր թարիգէ մինթէէհի օ-լուպ, անտէն էօթէատ տէ Սէն-Բամն օ-թէլի ըէքզ օլունմագտա իտի քի, մէղ-քիւր օթէլ հագիգի պիր սէրայա միւ-շապիհ օլուպ, ֆէնինի միյմարիեէ մուվաֆրգ օլարաք Ինչա օլուճմուշ օլունմասը, վէ ազամէթ վէ մէթանէթի պի-նա «Ընէստանս» հանի թէճէատիւտի ֆէնինու սէնայի ատվրինի տերլեսթը իթտիրմէքտէ իտի։

Իսթիհար նիմտայիրէվի թարիգտէն-տէ կէչէրէք, ախրէքլէր այթրնա կէօ-թիւրէն օթել խարիճինրէքի պէօյիւք մէրմէր մէրտիվէն պաչընա մուվասէլէթ իթտի։ Պիր նէվի կէնիչ սալոն մագ-մինտա օլան չու մահէլլին գրմը տա-խիլիսի, ատինէ ճամը գարագլարը արա-սընատա զաեէթ կիւզել էլպիսէ կիյինմիշ նէրոնլար սաֆպէսթէյի մէվգէյի իհթի-

Պու տուրէթլէ մաղհարը հիմահէ օ լամահանլար, հուտուա խարիճինէ իսահ ղրլները։ Մէ յեահ պու տէֆա խանէ վէ կա օթէլտէ նէրլէշիքտէն սոնրա՝ արթըգ զապըթաֆա հիչ պիր իլիշիկի գալ մնասրդները, զանն լսէը, հալ պու քի օ մի պաֆիր եօզարուտա արգ իթ տիկիմ «տիվօրնիք» տէնիլէն խըզմէթքէարլա-ֆին նէզարէթի միլթեմասիհէակ թաղ-լանմա պուլոնուրդ։ «տիվօրնիք»էրդ վըրտէթ իթտիքլերի ճմէլ՝ վէ կա խա-նէլերտէն մտաչ ալմաղլա պէկլապէր, բզ-լրա խաֆիհէյիկի խըզմէթինի ոտ վճ-ճանէն իֆտահ մէճարբ տուրարդ հէր խանէ վէ կա օթէլտ միլթեմատիա «տիվօրնիք» պուլունուբ։ Պունլար կա-նէ վէ կա՞թէլն նէզաֆէթ վէ ըմ-հաբէթի վէ հավալարրն հիլբիլբլի-մէսի, վէ պունլարա միմամել ատի խըզմէթլերդ դուլանըլմագլա պէրա-պէր, զապըթաա գարշու պուլուն-տուգլարը օթել վէ կա խանէնին հէր տիւրլու ահվալինէ մեաուլ տուրլաբ։

Բօլիս նիզամիդը մահիկինէ, «տի-վօրնիքներտէն չիրի մոռթազա խանէ վէ կա օթել զաբոսուտա նէօպէթ պէքլէմէկէ պէճալուր տուր։

Պու նէօպէթի, ճօղ ադտա խիլաֆը նիզամ պիր հարէքէթ ճիբրաթ խանն օլուր ինէ, անը թէվֆիֆ իթմէք հնա-դընը հայիդ օլմաղլա պէրապէր, տուրի զանն էլրապընտան պուլունան քէտա-նը խըզմէթինէ պուլունուուզու խանէ վէ կա ջիմէլտէ իճթիհատլերինի մէն ի-ռէը, վէ կնրիպ չըզանլարը նէզարէթ պաթրնտա պուլունուրբ։ Վէ թանը-մատրդը զիվվարը (զիհարէթճիլէր) խա-թիճվաղ տախի խէպիլիր, վէյհասըլ «տիվօրնիք»լէր։ Հէր հալ ու քէարտէ բօ-լիսէ բէք չօղ մուգվէնէթ վէ խըզմէթ խէրլեր։

*

Բէթրսպուրկտա մուվազզաֆ վէ էլ-պիսէյի ըսմիսէյի լապիս օլարագ, 1849 թուին մէվճուտ օլուպ, միլթեատ-տիտ մէրքէզլերդէ 148 մէեմուր վէ քեաթիպ միլեմանտէմ տնր։ տարիմա 155 բօլիս նէֆէրի ինթիեաթ պուլու-նուր։ Պու նէֆէրաթէն 34և միւֆէթ-թիշի պուլունուպ, պունլարտա միւսլ-թէրիֆ ռիւթպէտէ զամանլարը գօմանա խոէլլէր, չըմէնտֆէր սթասիօն-լարընտա միւսթահսէմ օլան բօյիլէր, ադրճա միւֆրէզլէր ցատուլա կէպի, 200 բօլիս տէ նէվա նէհրինին ումնչրոմ ինղիլաթիրէ վէ սայիրէսինէ մէեմուր տուր։ Իպու բօյիլէրին հէյեթի մէճ-մուասրնա զապըթայի խարլինէ լուֆ-վանը բէամիպ վերիլմիշ օլուպ, ասղրու-տան տողրուեա չէհր էմնինին թահթը էմրինտէ պունլունուրլար։ Վէ չէհր էմ-նի թաղաֆքնտան վուգուաթը եէզմի-նէէ տայիր, տախիլինէ նէզարէթինէ ըստրմէօլար թագտիմ օլունուրբ։

Ինչինէի դըսմ բօլիս օլմագ իւզրէ զապըթայի իճրաիեէ ֆամը իլէ, պիր հէյեթի տահա մէվճուտ տուր քի, պունլար տախիլինէ նէզարէթի մուավի-նինին թահթը էմրինտէ պուլունուբ։ Պու իքի գըսմ մէեմուրինի զապըթա արասընտա բէգապէթի մէվճուտ օլուպ, հէր իքի գըսմարտա տահա զինատէ իշ պէճերէպլիմէք իւզրէ կիճէ կիւնտիւզ զայրէթ խաէրլեր։

Մէեմուրինի զապըթա մէսարիֆի դըսմէն հիւքիմէթ, գըսմէն պէլէտիեէ թարաֆընտան թէսվիեէ խմրիր։ Հիւ-քիմէթ հէր սէնէ-բօլիս իչին 930 ըուպլի, վէ պէլէտիեէ իսէ, անտէն զինատէ պիր մէպլաղ սարֆ իթմէքտէ տիր։

Ամանա իմբէրատօրու, ինկիլթէր-բանա ադիմէթ իթմէզտէն էվվէլ դուվ-պէյի պահրիեէնին սէֆերպէր հաղէ վա-զը հադզընտա, չիմտիեէ գատար իթ-թիխաղ խտիմիշ օլան ուսուլուն խլա-հընը արզու իթմէքլէ, ժէնէրալ տը Վալտերսէ իլէ բրէնս Հանրի տը Բրիւս հաղրէթլերինի պու խուսուսա մէեմուր կէլէմիշլէր տիր։

Պու մուրէթլէ մաղհարը հիմահէ օ լամահանլար, հուտուա խարիճինէ իսահ ղրլները։ Մէ յեահ պու տէֆա խանէ վէ կա օթէլտէ նէրլէշիքտէն սոնրա՝ ար թըգ զապըթաֆա հիչ պիր իլիշիկի գալ մնասրդները, զանն լսէը, հալ պու քի օ միւսաֆիր եօզարուտա արգ իթ տիկիմ «տիվօրնիք» տէնիլէն խըզմէթքէարլա-ֆին նէզարէթի միւթեմասիհէակ թաղ-լանմա պուլոնուրդ։ «տիվօրնիք»էրդ վըրտէթ իթտիքլերի ճմէլ՝ վէ կա խա-նէլերտէն մտաչ ալմաղլա պէրապէր, բզ-լրա խաֆիհէյիկի խըզմէթինի ոտ վճ-ճանէն իֆտահ մէճարբ տուրարդ հէր խանէ վէ կա օթէլտ միւթեմատիա «տիվօրնիք» պուլունուբ։ Պունլար կա-նէ վէ կա՞թէլն նէզաֆէթ վէ ըմ-հաբէթի վէ հավալարրն հիլբիլբլի-մէսի, վէ պունլարա միւսլ-թէրիֆ ռիւթպէտէ զամանլարը գոմանա խոէլլէր, չըմէնտֆէր սթասիօն-լարընտա միւսթահսէմ օլան բօյիլէր, ադրճա միւֆրէզլէր ցատուլա կէպի, 200 բօլիս տէ նէվա նէհրինին ումնչրոմ ինղիլաթիրէ վէ սայիրէսինէ մէեմուր տուր։ Իպու բօյիլէրին հէյեթի մէճ-մուասրնա զապըթայի խարլինէ լուֆ-վանը բէամիպ վերիլմիշ օլուպ, ասղրու-տան տողրուեա չէհր էմնինին թահթը էմրինտէ պունլունուրլար։ Վէ չէհր էմ-նի թաղաֆքնտան վուգուաթը եէզմի-նէէ տայիր, տախիլինէ նէզարէթինէ ըստրմէօլար թագտիմ օլունուրբ։

Ինչինէի դըսմ բօլիս օլմագ իւզրէ զապըթայի իճրաիեէ ֆամը իլէ, պիր հէյեթի տահա մէվճուտ տուր քի, պունլար տախիլինէ նէզարէթի մուավի-նինին թահթը էմրինտէ պուլունուբ։ Պու իքի գըսմ մէեմուրինի զապըթա արասընտա բէգապէթի մէվճուտ օլուպ, հէր իքի գըսմարտա տահա զինատէ իշ պէճերէպլիմէք իւզրէ կիճէ կիւնտիւզ զայրէթ խաէրլեր։

Մէեմուրինի զապըթա մէսարիֆի դըսմէն հիւքիմէթ, գըսմէն պէլէտիեէ թարաֆընտան թէսվիեէ խմրիր։ Հիւ-քիմէթ հէր սէնէ-բօլիս իչին 930 ըուպլի, վէ պէլէտիեէ իսէ, անտէն զինատէ պիր մէպլաղ սարֆ իթմէքտէ տիր։

Ամանա իմբէրատօրու, ինկիլթէր-բանա ադիմէթ իթմէզտէն էվվէլ դուվ-պէյի պահրիեէնին սէֆերպէր հաղէ վա-զը հադզընտա, չիմտիեէ գատար իթ-թիխաղ խտիմիշ օլան ուսուլուն խլա-հընը արզու իթմէքլէ, ժէնէրալ տը Վալտերսէ իլէ բրէնս Հանրի տը Բրիւս հաղրէթլերինի պու խուսուսա մէեմուր կէլէմիշլէր տիր։

Ֆիլհաղիգա, չիմտիեէ գատար գա-պուլ իսթիմիշ օլան բլան, Ֆրանսա հարպ սէֆինէլերինին մէյհուզ օլան հիւքիւ-մինտէն, սէվահիլին մուհաֆազասընա միւնհասրը օլուպ, անտա կէօրէ տոնան-մանընն թէրթիպաթ վէ թէճհիզաթը իքմալ խտիմիշ օլուուզու հալտէ, Ռուս-սիա իլէ Ֆրանսա արասընտա ախիրէն վուղուզ պուլան իթթիֆաֆ իմզէրինէ, իմ բէրգամէտ կիեամ հաղը։ Բուսպարդն մէ-վագրի միւսթահքէմէյի թապիիեէսէն բէք զիեատէ իսթիֆատէ խտէճքէրինի ախուշիեէրէք, Ռուս ասքէրինէ գարշը տախի ինթիխապ օլունաճագ թէգա-պիրի ֆոնքրիչինադարը միւթալեա խլե-տիկի սրբեստա, տոնանմանընն տա հէմ Ռնգա հէմ Ֆրանսըզլարա գարշը միւ-տաֆէա իտէպլիեէճէք պիր հալէ իֆրա-ղընը էմբ իլլեմիշլեր տիր։

ՄՈՒՍԱՀԷՏԱԹ

Տէվլէթլէր արասընտա պաղէն տէ մուսահէտէյի միւտաֆաթ (մուխալէֆէթ, տօսթլուգ) տախի ադտ օլունուր։ Մուսահէտէյի միւտաֆաթ իլէ մուսահէ-տէյի թիմթիֆաղիյէ արասընտա չու ֆարգ վար քի, թարաֆէյն ադրտէյն։ Մուսահէտէյի միւտաֆաթ իլէ եէքտիկէ-րինէ մուավէնէթ իթմէկէ մէպթէաճհիտ օշմանլը, եալընըզ մինտաճէպաթը տօս-թանէտէ պուլունաճաղընը թէսահ-հիւպ իտերլեր։ Մամաֆիհ մուսահէտա-թը միւտաֆաթ, էրքէրինա մուսահէտա-թը թիմթիֆաղիյէսին ինիգատընը մինտ-թիճ, վէ պաղէն օ եօլտա չերայիթի խա-ֆինէնի տախի միւթեզամին օլուր։

Մուսահէտէյի իմթիֆաղըյնէ նէ-վինտէն օլմադ իւզրէ, պիր տէ «մուսահ-տէյի միւզահէրէթ» (մուավէնէթ) վար տըր։

Մուսահէտէյի միւզահէրէթ, պիր տէվլէթ ախիէր իքի տէվլէթ արասընտա վուղուա կէլէն մուհարէպէտէ ազզ-լուտան Ֆոդրուեա, միւչարէքէթ իմ-մէքտիզին, թանրմիէյն մուհարիպէյն-տէն պիրինէ, իսթէյի նագ տիեէտ պուլ-լունաճաղընտա, վէ եախուտ նագէ մու-դանպիլինտէ մահմուտ պիր մրգտար անքէր վէ եա ուիֆէնի հարպինէ իթտա-սը իլէ, միւզահէրէթ իլլեեէճէկինէ տա-յիրճադտ օլունան մուսահէտ տիր։

Պիր տէվլէթ եայընըզ ՀԿիսի միւ-զահէրէթտէ պուլունուպ, պաղրուտան տողրուեա մուհարէպէտէ միւչարէքէթ իմթիէտիկի թագտիրտէ մուավէնէթին-տէ պունլունանդրդա հիւքիւմէթին միւթ-թէֆիկ ատտա Ֆրանսայի փտ տէ, պա-թարաֆ տախիտաերլամաճաղընտան, պէլ դուվվէ հալը Դարպը ահքնամընա թապի օլուր։

Մէսէլա օ տէվլէթ միւզահէրէթէ կէճնտէրաիկի սէֆինէսի, տուչմէն թա-լաֆընտան զապթ օլունուրսա, զանա-յիմի պաշրիեէտէն (1) վէ եա ասքէրի էսրը իտիկիր Ամէ. իւսերայի (էսիրլէր) հարպտէն գատտ օլունուրբ։

Մուսահէտաթը սիեասիեէտէն գիրի տէ թահգիրտի հոճանտա տպիր օլան մուսահէտէսէ տիր։

«Թանհարոնի Գուտա» մուսահէտէլերի

(1) Ֆենիգսէ հաղդը վղթէյամ (զանի-վէթի, եաղնա) եանի էմվալը չախսիեէէի զապթ իթմէք սէլահիէթի, միւճէրրէտ պիզզատ տիւէլի մուհարպէպէ այտա օլուպ, ֆէվվէթէլը չու հաղդը պէդվէք վէ հարպ սէֆինէլէրի վէ եա թիարաֆը տէվլէթտէն մէկզոճ գէրբասան կէմիլերի վաճրթ ապրյա խաթիմալ խէբլեր։

Վագրա 1856 տա Բարիզտէ ադտ օլու-նան զօնկրէսինին պէեանանամէսինտէն սոնրա, Եվրոբատա գէբբանլըգ յաղվ օլունմուշ և վէ պինաէն տէյկ անպէն ալէբու տէնիզտէ էմ-վալը չախսիեէեէ գուրսան սէֆինէլերի վա-զրթասբյա թէարբուպ զայրի ճայիզ պու-լոնմուշ իսէ տէ, պաղը տէվլէթլէր պէ-խանմամէլի մէզբիւրուն չահքամրնը գա-պուլ իթմէտիբլերինտէն, օլ տէվլէթլէր-տէն պիրինին կիրչեճէկի մրուհարեպտէ, գէրբասան սէֆինէլերինին խաթիմալի ճպյիդ օլամագը պէտիհի տիր։

Հէմմիվար օլան տէվլէթլէր պէյնինտէ հուտուալաքընն թահինի զբին նտա ադտ օլունան մուսահէտաթ տըր։

Իքի տէվլէթին հուտուտու սուրէթի մաթյուպէտ, թահինն օլունմատրդը թաղ-ախրտէ, պէյնլերինտէ պիր թաղըմ միւ-նազաաթը զուհուրի մէյհուզ իտուկինտէն, վէ խուսուսի իլէ թարիխլերտէ կէօրիլէն պիր չօղ մուհարեպլերտէ, հուտուտ միլքինէյի տիւէլինտէն սուրէթի զայրի վազիհատէ թահտիտ, վէ խաթիթը հուտուտուն միւրուբը իտէճէկի մէվզուլին սուրէթի միւպհէմէտ թարիֆ օլունմասընտան նէյէթ իմմիշ, վէ իւլումու բիեազիեէ վէ ճօղրաֆիեէնին էլեէվմ վասլ օլուուզու տերէճէյի քէ-մալ իսէ, թահտիտի հուտուտ մէսէլէյի միւհէմմէսինի բէք զիեատէ թէսհիլ էյլէմիշ պուլունտուղունտան, շու նէվ մուահէտաթընն քէմալի իթթինա վէ տիպ-գաթէյէ թանզիմ օլունմասը իգթիզաֆ-տէր։

Մուահէտաթը սիեասիեէտէն պիրիտ, «թէրքը արաղի մուահէտէսի» տիր։

Թէրքը արաղի մուահէտէսի, պիր տէվլէթին տիկէր պիր տէվլէթէ պիր մրգտար արաղի թէրքը իյլեեիկինէ տա-յիր ադտ օլունան մուահէտ տիր։

Թէրքը արաղի, պիր մուահէտէյի մախսուսէ իլէ վուգուա պուլապիլէճէկի տիպիլլու, պիր մուահէտէյի սուլիվէ-նին պիր մատտէյի մախսուսէսի իլէ տախի վազգուա կէլէպիլիր, վէ թէրքը արաղի հէր տիւրլու չէրայիթէ թաա-լիզ օլունապիլիր։

Արաղի պիր սէմէնէ վէ եա պիր թազ-մինպէտ մուդապիլ թէրքը ու իթտա օ-լունտուղու թագտիրտէ, պէյ (սաթ-մազ) նէվինտէն օլուր քի, 1803 թարի-խինտէ, Ֆրանսանըն Լուիզիանն գրիտ ասը-նը, վէ մուախտէէն Բուսիանան Ամէրի-գաաա վագը միւսթէմիքնաթընը, հիւ-քիւմաթը Միւճթէմիաեա թէրքը իթմէ-լերի իշլեմէ չու դապիլմէն տիր։

Պաղէն տէվլէթլէր հուտուալաքընը թահսիհ իթմէք, վէ միւնազաաթը մէյ-հուզէնին էօնլենիս ալմագ մագսատիր-վէ, եէքտիկէրինէ պիրէր մրգտար ա-բաղի թէրքինէ դարար վէրիրլեր քի, պու եօլտա ադտ ժլունան մուահէտաթ-թա «միւպատէլէյի արաղի մուահէտէ-սի» տէրլեր։

(Տէլամ)

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ԲԺԻՇՆԵՐՆ

Ձեր ազգօգուտ թերթի 6454 թուոյն մէջ, սոյն խորագրով մի յօդուած ընթեր-ցայ, որ մասնաւոր ուշադրութիւնս գրա-գրեց։

Հիւանդանոցի մը բարոյական օգուտն կրնամք իրապէս անսահման կոչել. ապգի մը ներքին բարոյական վիճակաց ներկայա-ցուցիչը են, գլխաւորապէս նորա եկեղե-ցիք, դպրոցք, անկեալոցք, որբանոցք հիւանդանոցք և դերեզմանատունք. սոցա իւրաքանչիւրն իւր յատուկ բարոյական ազդեցութիւնն ու օգուտն ունի ազգի մէջ մի անդամց, որպէս և օտարազգեաց վրայ։

Մէն մի հասատատութիւն իւր մասնա-ւորութեամբն իրաւամբ կը ներկայացնէ ազգի մը քարոյական և մտաւորական դար-գացման ճշդիտ վիճակն։

Դիտաւորութիւն չունէի երբէք այսպի-սի խնդրոյ վրայ գրել, սակայն դիպուածն այնպէս բերաւ, որ երեկոյ մը երբ Կամրջի վրայէ կանցնէի, լսեցի երկու Հայ էֆէնտի, ներու խօսակցութեան սա մասն, «մարդ մը Հիւանդանոց կը դրկուի մեռեալ կամ մեռ-նելու համար», քանի՛ ցաւալի և անջնջելի է սոյն խորհրդոյ տպաւորութիւնն, ո՞վ կը համարձակի Հիւանդանոցի սեմէն խակ ներս ֆայել կամ մտնել, վասն զի՞ թէ Հիւան-դանոցք այպպէս նկատուին, յայնժամ պէտք չէ կոչել զայնս Հիւանդանոց, այլ (որպէս պատշաճ է) սպանդանոց։

Հիւանդանոցաց բժիշկներն կընտրուին թէ Եւրոպայոյ և թէ Ամերիկայի մէջ ամէն ուրեք մրցման սկզբունքով։ Բժշկական հա-մալսարաններէ իւրեանց Տիրելոյն ընդունող աշակերտաց մէջ մի մասնաւոր նախանձ և ճիգ պատճառողն, մրցումն է, ամէն երկրի բժշկական համալսարանք առանց բացառու-թեան իւրեանց տրամադրութեան տակ ու-նին Հիւանդանոցներ, ուր ուսանողք գործ-նական դիտութիւն կըստանան։ Սոյն Հի-ւանդանոցաց ներքին բժիշկք երեք կամ չորս տարին անգամ մը կը փոխուին, և հա-մալսարանի յաջողակագոյն աշակերտաց մին կընտրուի։ Մէն մի Հիւանդանոց ունի խը-նամակալութիւն մը (ճարտար և փորձառու բժշկաց խմբակ մը) որոյ ներկայութեան կը քննուին Հիւանդանոցի ընտրելի բժիշ-կը, և որպէս բնական է, յաջողագոյնն կընտրուի իբր նորքին բժիշկ նոյն Հիւան-դանոցին։

Տէր խմբագիր, մրցումն յառաջադիմու-թեան անուանց մղիչ զօրութիւնն իրաւամբ կրնամք կոչել, և ուր մրցում չիկայ անդ փոխան յառաջադիմութեան կամ կենդա-նութեան, յետադիմութիւն և կամ լաւա-գոյն է ըսել անկենդանութիւն կը տիրէ, վասն զի նա որ իւր մէջ կեանք ունի, պարտ է յառաջադիմել։ Ի՞նչ է բժշկական դրու-թեան մէջ եղող մեղմ բայց պգալի փոփո-խութիւնն դէպ ի լաւն, ո՞ւր էն այն բարբ-արոսական եղանակը Հիւանդներն դարմա-նելու մէջ, որ կը տեսնուէր 100 կամ մինչև իսկ 50 տարի կանխաւ։ Նոքա չնորհիւ մրցման, յառաջադիմութեամբ անհետացան, յօ-ջուտ մարդկութեան։ Վերջին 50 տարուց մէջ բժշկական դրութեանց բարեփոխմանց պատճառ, կրնամք բացորոշապէս ըսել որ, գլխաւորապէս Հօմիրբաթիդ բժշկաց մեղ-միկ և անվրդով եղանակաւ, իւրեանց Հի-ւանդներ բժշկելն եղած է. և դեռ պիտի ըլայ յօդուտ և յառաջադիմութիւն մարդ-կութեան։

Ի՞նչ է պատճառն որ մանուկ Ամերիգան, այսօր իւր ազանչելագործութեամբն բոլոր աշխարհի ուշադրութիւնն գրաւած է, ի բաց թողլով քաղաքական գիտական հաստատու-թիւններն և ընկերութիւններն, երկրա-գործութիւն իւր կատարն հասած է անդ, իւր անէն ճիւղերովն, հազար միլիոն գրիչ հոսանքէն խիստ աւելի է իւր տարեկան բերքն, որոյ վրայ իրաւամբ պէտք է հիցա-մամբ հայի հին աչխարհ և ի՞նչ է փորա պնտճառն, ոչ այլ ինչ, եայ մրցում։ Ամե-ր ի կացիք կը մրձին ընդ միմեանս, կը մրձին նաև ընդ Եւրոպացւոց, և Ասիացւոց. և ա-հա՛ սոյն մղիչ զօրութեամբ յառաջ կընթա-նան, իբրև երաշնթաց մի չոգեշարժ գործի։

Երանի՜ թէ մեր երկիր նման նախանձիւ գործէր։ Ց. Ջ. Ֆ.

12 յունիս 1891
Կէտրիկ-Բաշա

ՄԷՐԵԱԹԻՊ

ԱՏՁԲԱԶԱՐԸՆՏԱՆ

...Խմբագիրդ

Ատաբազարի մէջ գրեթէ ընդհանուր սովորութիւն եղած է կիրակի օրերը քրք և կանայք դերեզման կերթան և քանի մը ժամ հոն կ'անցնեն, այս սո-վորութեան համեմատ անցեալ կիրակի օր բարեպաշտ տիկին մը դերեզմանէն ետ դարձած ժամանակ, Ց. Կարապետ եկեղեցին կը մտնէ խաչահանգիստ մ'ը-նելու տալ ուզելով լուսարարին իւր փա-փադը կը յայտնէ. նա ալ քահանային կ'իմացնէ. քահանայք և լուսարար քիչ մը ժամանակ խորհրդակցելէն ետքը լուսարարն կրսէ թէ կենաց փայտով խաչահանգիստ մ'ընել տալու ստակ վճա-ռելու է. նա ալ դարձեալ քահանայից հետ խօսելէն ետքը կուգայ կ'իմացնէ որ, ինչ որ կը կամիս այն կը վճարեսն այս խօսակցութիւնը և խորհուրդները ըլլալէն վերջը, քահանայք և լուսարար խաչահանգստի օրհնութիւնները կը կատարեն. տիկինն ալ կը վճարէ. սա եկեղեցւոյ մօտը բնակող իւր քրոջը տե-սութեան կերթայ, քիչ մը միջոց անցնելէն ետքը եկեղեցւոյ ժամակոչը այն առնը կերթայ, ձեռքը ունենալով կնոջ վճարած ստակը. կրսէ թէ այս ստակին պակասը պէտք է լրացնել. տիկինը այս անվայել ընթացքին ատատկութիւն չի տար. համար բան մ'ուզ վճարելով ժա-մակոչը կը ճամբէ, կ'երևայ թէ տիկնոջ պատկանած ընտանիքը նկատողութեան առնելով, վճարածը քիչ սեպած են. թէպէտ և ինքնին ճիր չափաւորութեամբ տուաջուց վճարած էր։

Պէօյլէ շէյլէր քիլիսէմիզ շանընա չէսպան օլմասրընտան, Գեր. Առաջ-նորդ Սրբոյն թարաֆընտան, պիթ-թալի մէնիհանթը չէտիտէ իմթանքա միւսարաաթ օլունաճագ տըր։

Պու տուրէթլէ մաղհարը հիմահէ օ լամահանլար, հուտուա խարիճինէ իսահ ղրլները։ Մէ յեահ պու տէֆա խանէ վէ կա օթէլտէ նէրլէշիքտէն սոնրա՝ ար թըգ զապըթաֆա հիչ պիր իլիշիկի գալ մնասրդները, զանն լսէը, հալ պու քի օ միւսաֆիր եօզարուտա արգ իթ տիկիմ «տիվօրնիք» տէնիլէն խըզմէթքէարլա-ֆին նէզարէթի միւթեմասիհէակ թաղ-լանմա պուլոնուրդ։ «տիվօրնիք»էրդ վըրտէթ իթտիքլերի ճմէլ՝ վէ կա խա-նէլերտէն մտաչ ալմաղլա պէրապէր, բզ-լրա խաֆիհէյիկի խըզմէթինի ոտ վճ-ճանէն իֆտահ մէճարբ տուրարդ հէր խանէ վէ կա օթէլտ միւթեմատիա «տիվօրնիք» պուլունուբ։ Պունլար կա-նէ վէ կա՞թէլն նէզաֆէթ վէ ըմ-հաբէթի վէ հավալարրն հիլբիլբլի-մէսի, վէ պունլարա միւսլ-թէրիֆ ռիւթպէտէ զամանլարը գոմանա խոէլլէր, չըմէնտֆէր սթասիօն-լարընտա միւսթահսէմ օլան բօյիլէր, ադրճա միւֆրէզլէր ցատուլա կէպի, 200 բօլիս տէ նէվա նէհրինին ումնչրոմ ինղիլաթիրէ վէ սայիրէսինէ մէեմուր տուր։ Իպու բօյիլէրին հէյեթի մէճ-մուասրնա զապըթայի խարլինէ լուֆ-վանը բէամիպ վերիլմիշ օլուպ, ասղրու-տան տողրուեա չէհր էմնինին թահթը էմրինտէ պունլունուրլար։ Վէ չէհր էմ-նի թաղաֆքնտան վուգուաթը եէզմի-նէէ տայիր, տախիլինէ նէզարէթինէ ըստրմէօլար թագտիմ օլունուրբ։

Ինչինէի դըսմ բօլիս օլմագ իւզրէ զապըթայի իճրաիեէ ֆամը իլէ, պիր հէյեթի տահա մէվճուտ տուր քի, պունլար տախիլինէ նէզարէթի մուավի-նինին թահթը էմրինտէ պուլունուբ։ Պու իքի գըսմ մէեմուրինի զապըթա արասընտա բէգապէթի մէվճուտ օլուպ, հէր իքի գըսմարտա տահա զինատէ իշ պէճերէպլիմէք իւզրէ կիճէ կիւնտիւզ զայրէթ խաէրլեր։

Մէեմուրինի զապըթա մէսարիֆի դըսմէն հիւքիմէթ, գըսմէն պէլէտիեէ թարաֆընտան թէսվիեէ խմրիր։ Հիւ-քիմէթ հէր սէնէ-բօլիս իչին 930 ըուպլի, վէ պէլէտիեէ իսէ, անտէն զինատէ պիր մէպլաղ սարֆ իթմէքտէ տիր։

Ամանա իմբէրատօրու, ինկիլթէր-բանա ադիմէթ իթմէզտէն էվվէլ դուվ-պէյի պահրիեէնին սէֆերպէր հաղէ վա-զը հադզընտա, չիմտիեէ գատար իթ-թիխաղ խտիմիշ օլան ուսուլուն խլա-հընը արզու իթմէքլէ, ժէնէրալ տը Վալտերսէ իլէ բրէնս Հանրի տը Բրիւս հաղրէթլերինի պու խուսուսա մէեմուր կէլէմիշլէր տիր։

Ֆիլհաղիգա, չիմտիեէ գատար գա-պուլ իսթիմիշ օլան բլան, Ֆրանսա հարպ սէֆինէլերինին մէյհուզ օլան հիւքիւ-մինտէն, սէվահիլին մուհաֆազասընա միւնհասրը օլուպ, անտա կէօրէ տոնան-մանընն թէրթիպաթ վէ թէճհիզաթը իքմալ խտիմիշ օլուուզու հալտէ, Ռուս-սիա իլէ Ֆրանսա արասընտա ախիրէն վուղուզ պուլան իթթիֆաֆ իմզէրինէ, իմ բէրգամէտ կիեամ հաղը։ Բուսպարդն մէ-վագրի միւսթահքէմէյի թապիիեէսէն բէք զիեատէ իսթիֆատէ խտէճքէրինի ախուշիեէրէք, Ռուս ասքէրինէ գարշը տախի ինթիխապ օլունաճագ թէգա-պիրի ֆոնքրիչինադարը միւթալեա խլե-տիկի սրբեստա, տոնանմանընն տա հէմ Ռնգա հէմ Ֆրանսըզլարա գարշը միւ-տաֆէա իտէպլիեէճէք պիր հալէ իֆրա-ղընը էմբ իլլեմիշլեր տիր։

ՄՈՒՍԱՀԷՏԱԹ

Տէվլէթլէր արասընտա պաղէն տէ մուսահէտէյի միւտաֆաթ (մուխալէֆէթ, տօսթլուգ) տախի ադտ օլունուր։ Մուսահէտէյի միւտաֆաթ իլէ մուսահէ-տէյի թիմթիֆաղիյէ արասընտա չու ֆարգ վար քի, թարաֆէյն ադրտէյն։ Մուսահէտէյի միւտաֆաթ իլէ եէքտիկէ-րինէ մուավէնէթ իթմէկէ մէպթէաճհիտ օշմանլը, եալընըզ մինտաճէպաթը տօս-թանէտէ պուլունաճաղընտան, պէլ դուվվէ հալը Դարպը ահքնամընա թապի օլուր։

Մէսէլա օ տէվլէթ միւզահէրէթէ կէճնտէրաիկի սէֆինէսի, տուչմէն թա-լաֆընտան զապթ օլունուրսա, զանա-յիմի պաշրիեէտէն (1) վէ եա ասքէրի էսրը իտիկիր Ամէ. իւսերայի (էսիրլէր) հարպտէն գատտ օլունուրբ։

Մուսահէտաթը սիեասիեէտէն գիրի տէ թահգիրտի հոճանտա տպիր օլան մուսահէտէսէ տիր։

«Թանհարոնի Գուտա» մուսահէտէլերի

(1) Ֆենիգսէ հաղդը վղթէյամ (զանի-վէթի, եաղնա) եանի էմվալը չախսիեէէի զապթ իթմէք սէլահիէթի, միւճէրրէտ պիզզատ տիւէլի մուհարպէպէ այտա օլուպ, ֆէվվէթէլը չու հաղդը պէդվէք վէ հարպ սէֆինէլէրի վէ եա թիարաֆը տէվլէթտէն մէկզոճ գէրբասան կէմիլերի վաճրթ ապրյա խաթիմալ խէբլեր։

Վագրա 1856 տա Բարիզտէ ադտ օլու-նան զօնկրէսինին պէեանանամէսինտէն սոնրա, Եվրոբատա գէբբանլըգ յաղվ օլունմուշ և վէ պինաէն տէյկ անպէն ալէբու տէնիզտէ էմ-վալը չախսիեէեէ գուրսան սէֆինէլերի վա-զրթասբյա թէարբուպ զայրի ճայիզ պու-լոնմուշ իսէ տէ, պաղը տէվլէթլէր պէ-խանմամէլի մէզբիւրուն չահքամրնը գա-պուլ իթմէտիբլերինտէն, օլ տէվլէթլէր-տէն պիրինին կիրչեճէկի մրուհարեպտէ, գէրբասան սէֆինէլերինին խաթիմալի ճպյիդ օլամագը պէտիհի տիր։

Հէմմիվար օլան տէվլէթլէր պէյնինտէ հուտուալաքընն թահինի զբին նտա ադտ օլունան մուսահէտաթ տըր։

Իքի տէվլէթին հուտուտու սուրէթի մաթյուպէտ, թահինն օլունմատրդը թաղ-ախրտէ, պէյնլերինտէ պիր թաղըմ միւ-նազաաթը զուհուրի մէյհուզ իտուկինտէն, վէ խուսուսի իլէ թարիխլերտէ կէօրիլէն պիր չօղ մուհարեպլերտէ, հուտուտ միլքինէյի տիւէլինտէն սուրէթի զայրի վազիհատէ թահտիտ, վէ խաթիթը հուտուտուն միւրուբը իտէճէկի մէվզուլին սուրէթի միւպհէմէտ թարիֆ օլունմասընտան նէյէթ իմմիշ, վէ իւլումու բիեազիեէ վէ ճօղրաֆիեէնին էլեէվմ վասլ օլուուզու տերէճէյի քէ-մալ իսէ, թահտիտի հուտուտ մէսէլէյի միւհէմմէսինի բէք զիեատէ թէսհիլ էյլէմիշ պուլունտուղունտան, շու նէվ մուահէտաթընն քէմալի իթթինա վէ տիպ-գաթէյէ թանզիմ օլունմասը իգթիզաֆ-տէր։

Մուահէտաթը սիեասիեէտէն պիրիտ, «թէրքը արաղի մուահէտէսի» տիր։

Թէրքը արաղի մուահէտէսի, պիր տէվլէթին տիկէր պիր տէվլէթէ պիր մրգտար արաղի թէրքը իյլեեիկինէ տա-յիր ադտ օլունան մուահէտ տիր։

Թէրքը արաղի, պիր մուահէտէյի մախսուսէ իլէ վուգուա պուլապիլէճէկի տիպիլլու, պիր մուահէտէյի սուլիվէ-նին պիր մատտէյի մախսուսէսի իլէ տախի վազգուա կէլէպիլիր, վէ թէրքը արաղի հէր տիւրլու չէրայիթէ թաա-լիզ օլունապիլիր։

Արաղի պիր սէմէնէ վէ եա պիր թազ-մինպէտ մուդապիլ թէրքը ու իթտա օ-լունտուղու թագտիրտէ, պէյ (սաթ-մազ) նէվինտէն օլուր քի, 1803 թարի-խինտէ, Ֆրանսանըն Լուիզիանն գրիտ ասը-նը, վէ մուախտէէն Բուսիանան Ամէրի-գաաա վագը միւսթէմիքնաթընը, հիւ-քիւմաթը Միւճթէմիաեա թէրքը իթմէ-լերի իշլեմէ չու դապիլմէն տիր։

Պաղէն տէվլէթլէր հուտուալաքընը թահսիհ իթմէք, վէ միւնազաաթը մէյ-հուզէնին էօնլենիս ալմագ մագսատիր-վէ, եէքտիկէրինէ պիրէր մրգտար ա-բաղի թէրքինէ դարար վէրիրլեր քի, պու եօլտա ադտ ժլունան մուահէտաթ-թա «միւպատէլէյի արաղի մուահէտէ-սի» տէրլեր։

(Տէլամ)

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ԲԺԻՇՆԵՐՆ

Ձեր ազգօգուտ թերթի 6454 թուոյն մէջ, սոյն խորագրով մի յօդուած ընթեր-ցայ, որ մասնաւոր ուշադրութիւնս գրա-գրեց։

Հիւանդանոցի մը բարոյական օգուտն կրնամք իրաւամբ անսահման կոչել. ապգի մը ներքին բարոյական վիճակաց ներկայա-ցուցիչը են, գլխաւորապէս նորա եկեղե-ցիք, դպրոցք, անկեալոցք, որբանոցք հիւանդանոցք և դերեզմանատունք. սոցա իւրաքանչիւրն իւր յատուկ բարոյական ազդեցութիւնն ու օգուտն ունի ազգի մէջ մի անդամց, որպէս և օտարազգեաց վրայ։

Մէն մի հասատատութիւն իւր մասնա-ւորութեամբն իրաւամբ կը ներկայացնէ ազգի մը քարոյական և մտաւորական դար-գացման ճշդիտ վիճակն։

Դիտաւորութիւն չունէի երբէք այսպի-սի խնդրոյ վրայ գրել, սակայն դիպուածն այնպէս բերաւ, որ երեկոյ մը երբ Կամրջի վրայէ կանցնէի, լսեցի երկու Հայ էֆէնտի, ներու խօսակցութեան սա մասն, «մարդ մը Հիւանդանոց կը դրկուի մեռեալ կամ մեռ-նելու համար», քանի՛ ցաւալի և անջնջելի է սոյն խորհրդոյ տպաւորութիւնն, ո՞վ կը համարձակի Հիւանդանոցի սեմէն խակ ներս

ՏԷՐՏԻԻՆՀԻՒ ՈՒՖԱԴՊԻՐ ԵՕԼՃՈՒԼՈՒԴ

(6482ԹՎԷ ՆՈՒԷՄԲԵՐԻ ԹՎՈՎ)

Պալըքէսիր հէր թարաֆը եւ-քսէք օրմանեան տապլարան վէ թէրէլէրան ինհաթա օրնամաշ զպնէթլէ կէնիշ պիր օվանրն պիր ուճանտա վուրը օլուպ, կէրչէ չարշըսը պազարը վէ ռէսմի տա-կիքելէրի ահուզաէ խսելեր տէ հաշ վէ Ռումմահեղլեղերվանի քսէքսէ վէ տալքի գա-ծրըրգ պիր հալտէ տիրլեր. հաթթա, ի-քի միլլէթին քիլիսէ վէ մէքթէպլերի պիր պիրինէ ըէք կագրն տըղրար. Պուն-լարըն գապրիսիճանլարը տախի էվլերին նիհանէթինտէ թզ ուօգարտա եանեա-նա օլուպ, էթրաֆլարընտա տիվար չէ-քիլմիշ օլտուղու հալտէ կէնրիլմէքտէ տիր։

Թախմինա թէքվիլ սէքէնէ պէշ պին խանէտէն իպարէթ օլուպ, էքսէրի ի-լանար, անլէրտէն սոնրա տանըտա զիեա-տէ Հայլար վէ անլէրտէն սոնրա տախի Ռումմար տըրլար։

Պա-ի չ միլլէթի պէյնիտանէ աէրքեար ծրան մահապէթ վէ ինսանիյէթ հատ-ռէն զիեատէ չայեանը մէհրուպիյէթ տիր. պու Պուլիյիք ֆազիլէթի հէր քէս իգրար իլէմէքտէ, վէ այն էլ եագինտէ կէօրուլմէքտէ տիր։ Հէլէ Հայլար իլէ Ռումմար պէյնինտէ քիլիսէնէ տախի մուհապէթ պէր քէմալ օլտուղունտան պիրպիրի ճէնազէլերինի քիլիսէլերինէ գապու իլէ տուալար օգումագտա վէ գամբանայար չալմագտա տըրլար։

Էվլերտէ վէ չարշըլարտա էմնիյէթ քէմալ տերէճէտէ օլտուղունտան, խըր-սըզլըղա տաեիր տավալարը սայքի նա-տիրէն կէօրիլմէքտէ օլմասընը, իֆթի-իրար իշպրէ ֆէօյլեմէքտէ տիրլեր։

Պալըքէսիրին զամանէն էպնիյէլերի ախշամ իսե տէ, պազը քեարկիրլեր տա-ֆի պուլունմագտասը։ քեարկիր օլա-րագ կիւզել պիր հիւքիմէթ գօնալը վար տըր։ Ծանիր ճամիլեր միեանընտա չէօհ-ըէթեապ պիր տէ կիւզել վէ վասի ճա-մի չէրիֆի վար տըր։ Զարշըլարընրն իւ-զերլերի աչըգ օլուպ, վէ պէգ պիրինէ եագրն իւչ մահէլլտէ կիւզել կիւզել չա-տրրվանլար եաբըլմըշ օլտուղունտան, հէմ չէհիրին չերէֆինի արթըրմագտա վէ հէմ տէ էհալի սուեունտան վէ սէ-բինլիկինտէն իսթիֆատէ իլլէմէքտէ տիր։

Իւչ նէֆէր հէքիմ իլէ իքի գրթա տախի էճզաճը ալիւ քքեանը պուլունմագ-տա տըր։ Կէրչի խանլարը տախի ախշապ իսե տէ թէմիզլիք կէօրիլմէքտէ տիր։

Իւչ գրթա տա վաբօր տէկիրմէնի պու-լունուպ, պիրինին սահիպլէրի Իսլամար տան, պիրինինքի Հայլարտան վէ տիկէ-բինինքի տէ մելլէթի Ռումմինտան տըր։ Սէնրագան ինչա խտիրմիշ օլան Իսլամար շիրքէթինին տէկիրմէնի բէք կիւզել վէ ճէ-տիմէ տիր, վէ պիր պիրինէ եագրն տըր-լար։ Պունլարըն իւչիւ տախի իշլէթտի-բիլտիկինտէ, վէ պիր պիրինէ բէգ ապէթ ինթիրիլտիկինտէ, ինչի տախի զարար-տիտէ օլմամաղընտան, պու Ֆիւնլէրտէ, պիլինթիֆագ, պիրինի վէ հինի իգ-թիզատէտ տիկէրլերինի իշլէթմէկէ ա-բար վիրմիշլէր տիր։

Բէք զայրէթլի վէ հիմմէթլի պիր պէ-նէտիկէսի օրմաղին, քէքշոգ մահէլլերի թանզիմ ինթիրմիշ, խաղլիճէ վարիտաթ քէյտա ինթիշ, վէ հէր քէսին մէհրու-նիյէթինի միէտտի օրմուշ տուր։

Պալըքէսիրտէ պիր Բուշտիկէ վէ պիր տէ Իտատիկէ մէքթէպի օլուպ, մա մէհրունիկէ խապէր ալարըմրզա կէօ-րէ, Իտատիկէ մէքթէպինտէ 25 նէֆէր գատտար տա Հայ շակիրտան պուլունմագ-տա տըր։ վէ կէրչի չիմտիրի հալ սա-ելր պիր մահէլլտէ տէրս վիրիլմէքտէ իսե տէ, կիւզել վէ եիւքսէք պիր մէվ-գրատէտ միճէտտէտէն խասսէթէն պիր մէքթէպ ինչա օլունմագտա տըր։

Բեաֆֆէյի խանլարըն ախշապ օլտուղ-լարընը աէօլէտիք, հալ պու քի, հանի Մէլքոն էֆէնտի Ղազարոսեան, ուսուլի ճէտիտէ իւզրէ, եանի Թավանլար տէ-միրտէն վէ թուղատան միւրէթթէպ օլ-տուղու թագտիրտէ, ուֆագ ֆագաթ կիւզել պիր իտան ինչա իթթիրմիշ օլտու-ղունտան, հիչ չիւքհէ ճաեիզ տէկիլ տիր քի, տաեիր զաթլար իչին պու պիր կիւ-զել նիւմունէ օլամաղ տըր։

Լանըգլըճա մաղազալար, գահվէլէր վէ պազչէլեր տախի պուլունմագտա տըր։

Ապ ու հավասը լամիք օլտուղու կի-պի, ինանալարը տախի հալիմ թապիաթ-ըընրալար, հէլէ Խրիսթիեան միլլէթլէր-տէ տախի, Իսլամար միսիլլու իեի պիր տաէթ վէ եաքոտ ուսուլ կէօրիլմէքտէ տիր, չէօյլէքի, ագշամլարը չարշը պա-զար գաբանտրգտան սոնրա, հէրքէս տօղրու քէնտի խանէսինէ կիթմէքտէ, վէ էկէր իշրէթ իշէճէք իսե օրատա իշ-մէքտէ տիր։

Էթի էթմէկի բէք լէզիզտիր, վէ հէր շէյտէ պերէքէթ իւզրէ պուլունմագտա տըր։ Էվլերինին շէբլի կէրչի ալէսսէվիյէ պուլանընն էվլերինէ պէնզէմէքտէ իսե տէ, եիւքսէք մահէլլեր հէվ դաեալրգ օլ-տուղունտան, վէ պինտէն ալէյհ գու-նահ սուլարը պուլունմատըղընտան, խա-նէլերտէ չօղլուղ պազչէ կէօրիլմէմէք-տէտիր։

Լահալինին էլպիսէսի գարըշրգ տըր, եէր-լի Իսլամարընն էքսէրի չալվար կիեինմէք-տէ օլուպ, վէ խրիսթիեանլարտա իսե, սէթրի բանթալոն ուսուլիշիտիր։

Հայլար կիւնտէն կիւնէ տահա զիեա-տէ եիւքսէքլերէ չրգարագ խանէլեր եաբմագտատրրլար։

Պունտան եիրմի սէնէ էվվէլիսի քէա-պի չէօհրէթ իթմիշ օլան միթէվէֆա Տէր Ադամ հայրըն, եիւքսէք վէ տիր-քիւշա պիր մէվզրատ պիր պազչէսի վէ պիր քէօշկիւ պուլունմագտատրրի, օ-րաճա նատիրաթտէնտիր զանն իտէրիզ։

Մէզքիւր քէօշք վէ պազչէ, միթէ-վէֆա Տէր Արամ հայրըն տամամը օ-լուպ, վէ շիմտի սանտրգ էմնի պու-լունան ըրնի. Մելքոն էֆ. Վարդեան-նան թարաֆընտան պէրայի համիյէթ միսսատտէ օլունտուղունտան, միլլէթի-միզին էհլիյէթլու միւտերրիսլերինտէն Պողոս էֆէնտի Ճինճիհանեան, միլլէթի-միզ մէքթէպինտէն սէչիլէրէք քէնտու-եէ թէսլիմ օլունան եիրմի նէֆէր գա-տար չակիրտանա, մէզքիւր միւֆէրրահ մահէլլտէ տէրս վիրիմէքտէ տիր։

Եօգարտա մա մէճմուունիյէ զիքրինի կէչտիկիմիզ մէքթէպի իտատիյէ պուն-տան պէշ սէնէ մուգատտատէմ քիչատ օլանմուշ օլուպ, պիզ օրատան եօլճու-օլտուղտան իքի կիւն սոնրա, եանի յու-նիս 30տա բազար կիւնի, միւթէսարը-ըֆ աէատէթլու Սարիմ Իպրահիմ բա-շա, վէ հաքիմի պէյտ ֆազիլէթլու է-ֆէնտի հազարաթը, վէ քեաֆֆէյի զէ-վաթը միւթէպերէ հաղրը օլտուղլարը, վէ թապուր ադասը վէ պիր թագրմ ասկէր միւզիգասը պուլունտուղու հալտէ, ինքրայի զիյնէթ իտիլէրէք, իքմալի տէ-ըայիս իթմիշ օլան օն պիր նէֆէր չակիր-տան էֆէնտիլէրէ, չանէսթէ օլտուգ-լարը չէհատէթնամէլէրին իթասընա հիմ մէթ պույրուլմուշ տուր։

Մէզքիւր իտատիյէ մէքթէպինին միւաիրի պուլունան իղզէթլու էֆէնտի-նին իսմի ֆնայիլի օլուպ, վէ չէհատէթ-նամէեէ մազհար պուլրուլան չակիրտան էֆէնտիլերին իսիմլերի տախի շու աթի-տէքիլէր տիր։

Բրիֆաթ էֆէնտի, Իսմէթ էֆ. Սե-պուհ էֆ. Թէօտոր էֆ. Աբրահամ էֆ. Մուհարրեմ էֆ. Իզզէթ էֆ. Ասատուր էֆ. Լէպիպ էֆ. Նուրի էֆ. Նէշէթ է-ֆէնտի։

Կէրեք միւթէսարրըֆ բաշա, կէրեք հաքիմ էֆ. հազարաթը, վէ պէլէտիյէ ըէյիսի էֆէնտի, վէ քեզալիք մէճլիսի իտարէ վէ մահքէմէլերին հազգը ալի-լերինտէ, հէրքէս թարաֆընտան պիղա միւտահէնէ սէնալէր վէ թէշէքքիւրլեր իշիտիլմէքտէ տիր։

Պալըքէսիրճէ, կէրչի հէր հալ շայ-եանը մէճմունիյէթ վէ թէշէքքիւրտիւր, լաքին, հատտէն զիեատէ մուճիպի թէ-էսսիֆ տէ պիր հալ վար տըր քի, անընտա եարընն պէեան իտէրիզ։

(ՏԵՎՈՒՏ)

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻԱՐ

Բարիս 18 յուլիս. — Սրանիա պանգա-սընա «ավանս» սուրէթի իլէ վերիլէճէք 50 միլիոն ֆրանգ հագգընտաքի միւզաքէրաթ նէթիճէքէզիր օլմուշ տուր։

Մ. Բօշիլա թէէմինաթ ագշէսի օրմագ իւզրէ, խազինէ թահվիլաթը օրարագ 25 միլիոն ֆրանգ ալագ վէ տէրհալ իթա վէ թէավիեէ իյլեեէճէք, վէ Բարիս պանգասը միւթէպագբսը իչիւն Սրանիա պանգասընտան իմգա ալաճագ տըր։

Լոնտրատան Բօրթուգալ պանգասը նա-մընա օրարագ, 1,400 «գոնթո ռէյիս» մըգ-տարը քիւչէ կիւմիւշ կէօնտէրիլմիշ տիր։

Բարիս 19. — Մ. Գոնթան յուլիսին 14ինճի կիւնիւնէ միւսատրքի օլան եէվմի մախսուս միւնասէպէթիյլէ Սվինեօն չէհ-ռինտէ բէք զիեատէ ալգէշլանմըշ տըր։

Կէօմրիւք թարիֆալարընն թէտգիգի իշիւն, Ֆրանսատա թէշէքքիլ իսէնիթա-լիա գոմիսիոնու, կէլեճէք հոկտեմբեր այ-նա գատար թաաթիլի միւզաքէրաթ իթմիշ տիր։

Կէօմրիւք թարիֆալարը լայիհասը հէյ-եէթը մէճմուասը իլէ մէճլիսի մէպուսան թարաֆընտան թաստիգ իտիլմիշ տիր։

Պիւտէ հագգընտա թանզիմ գըլընան լայիհայի ումումիյէ, մէճլիսի մէպուսանա թագտիմ իտիլմիշ, վէ միւթէագբպէն մէճլի-սին միւզաքէրաթը թաաթիլ գըլընմըշ տըր։

Լոնտրա 19. — Պուղտայ թիճարէթի իլէ մէշղուլ գումբանեալարը էն էսքիլերինտէն պուլունան «իտվարա Կրիբը վէ օղուլլարը» շիրքէթի թաաթիլի թէէտիաթ իյլեմիշ տիր։ Շիրքէթի մէզքիւրէնին տուեունաթը 500,000 Ինկիլիզ լիրասը թահմին իտիլմէքտէ տիր։ Իշպու շիրքէթին թէսվիեէյի հիսապաթա մուվաֆֆագ օլաճաղը մէէմուլ տուր։

Վիէննա 19. — Բէթրսպուրկտան Բուլ-ռիէ Գոլոսոնոյ զազէթասընա իշար օլուն-տուղունա կէօրէ, Սըրպիսթան գրալը յու-լիսին 29ունճու կիւնիւ Ռուսիաա միւվա-սէլէթ, վէ էվվէլ էմրտէ Մոսգուատա պիթ-թէվանգուֆ Ասիայի Վուսթա սէրկիսինի զիեարէթ իտէճէք տիր։ Միւշարիւլյհ օ-գոստոսուն 17ինճի կիւնիւ Բէթէրհոֆա կէ-լիպ, տէմիր եօլ մէվզէֆինտէ, իմբէրաթօր իլէ կրանտիգուէր հազարաթը թարաֆընտան իսթիգպալ օլունանճագ տըր։ Եէվմի մէզքիւրուն ագշամ գրալը միւշարիւլյհին չէրէֆինէ օլարագ պիր զիեաֆէթի բէսմիեէ քէշիտէ գըլընանճագ տըր։ Ֆէրտասը կիւնիւ իմբէրաթօրիցա հազրէթլէրինին եէվմի մախ-սուսլարը օլմագ միւնասէպէթիյլէ, իճրա օ-լունանճագ ալայտա, գրալ Ալէքսանտր, իմ-բէրաթօրիցանընն վէ Զար հազր տախի եու-նանիսթան գրալիցասընընն ըէֆգագաթընտա պուլունանճագլար տըր։ Ագշամ իքինճի զիեաֆէթը բէսմիեէ իթա, վէ թէնվի-բաթ վէ սէնայիի նարիեէ իճրա իտիլէճէք տիր։ Իրթէսի կիւնիւ գրալ Ալէքսանտր Բէթրսպուրկ վէ Դրօնշթատ շէհիրլերի իլէ ճիվարլարընը զիեարէթ իտէճէք տիր։

Բէթրսպուրկ 19. — Մէճլիսի մէպուսանտա զիրաաթ նազըրը մայիստէն պէրու Մանա-ռիսթանտա հայվանաթ խասթալըղընտան էսէր գալմատըղընը, Ալմանեա վէ Զուից-ցերիա հիւքիմէթլէրինէ պիլտիրտիկինի, վէ հայվանաթ իխրաճաթը ալէյհինտէ տէվ-լէթէյնի միւշարիւլյհիւմա թարաֆընտան իթթիխազ օլունան թէտաբիրի թահտիտիս-եէնին տէֆ իտիլմէսինի թալէպ իթտիկինի, վէ Զուիցցերիա հիւքիմէթինին պու մէսա-տէ էվամիր իթա իյլէտիկինի, վի ֆագաթ Ալմանեանընն իլէլան ճէվապ վիրմէտիկինի, վէ Ավսթրիա իլէ Ալմանեա պէյնինտէ տագ-օլունանճագ Մուգավէլէյի պայթարիեէ միւ-զաքէրաթը էնասընտա, մէսէլէյի մէզքիւ-րէնին ֆասլ ու թէսվիեէ իտիլէճէկի իսմի-տինտէ պուլունտուղունու սէօյլէմիշ տիր։

Բէթրսպուրկ 19. — Գազան վիլաեէթի մէճլիսի իտարէսի, միւհթաճէյն քէօյլիւլէ-րէ պուղտայ վէրիլմէք իւզրէ, 5,000,000 ռուպլիլիք պիր իսթիգրազ ագտընա վէ ռու-սում վէ թէքեալիֆ թէէտիեաթընընն թէէ-խիրինէ թարաֆը հիւքիմէթէէն միւսաա-տէ օլունմասընը թալէպ վէ իսթիտաեէ գա-բար վիրմիշ տիր։

Օտէսա 19. — Քէրսօն վէ Պէսարապիա էեալէթլէրինտէ գըշ պուղտայը մահսուլու մէէմուլին մաֆէվգինտէ պէրէքէթլի օ-մուշ տուր։

Բարիս 19. — Մէճլիսի մէպուսան կէօմ-րիւք լայիհասընընն սօն մատտէլէրինի, վէ խուսուսի իլէ գապուլու մուվագգաթ տա-յիր օլան մատտէեի գապուլ իյլէմիշ տիր։ Լայիհայի մէզքիւրէ 10 ռէյէ գարշը 387 ռէյ իլէ գապուլ օլունմուշ տուր։

Պիւտճէ լայիհայի ումումիյէէսի Մ. Գա-վենեագ թարաֆընտան թէպիրվ իտիլմիշ տիր։

Մէճլիսի մէպուսան բուլիրինէ մէքթէպի աաքէրինինին թէվսիյի իշիւն Մ. տը Ֆրէյ-սինէ թարաֆընտան թալէպ օլունան 600,000 Ֆրանգլըգ թախսիսաթը վիրմէքտէն իմթինա իթտիկի ճիհէթլէ, Մ. տը Ֆրէյ-սինէնին ինթիֆա նիյէթինտէ պուլունու-ղու, մէճլիսի Մէպուսանտա բիվաեէթ օլուն-մագտա տըր։ Մէճլիսի մէզքիւր իճթիմաա-թը թաաթիլ իտիլմիշ տիր։ Վիւքէյա Բալէ Պուրպոն սալոնլարընն պիրինտէ իճթիմա իթմիշլէր տիր։ Վիւքէյա Մ. տը Ֆրէյսինէ-եէ մէճլիսի Մէպուսան զարարընընն էմնիյ-եէթսիզլիկէ տէլիլ օլամաեաճաղընը պէեան իլէ, իսթիֆա նիյեէթինտէն սարֆը նա-զար իյլէմէսինի բէճա իթմիշլէր տիր։ Բար-լամէնթօնուն տէվրէյի իճթիմայընա իսի-թամ վիրիլմիշ տիր։

Լիվերբուլ 19. — Մանչէսթըր գանալը ամէլիեաթընտա իսթիմալ օլունան պիր ք-էֆֆրնէթ իլէ օն պիր ատէտ վաքօն պուլուն-տուգլարը սէտտէն աշպը միւէրէբ խպլի ամէլեի էգմիշ տիր։ Շիմտիեէ գատար վա-կօնլարընն ալթընտան 11 նաշ չրգարբլմըշ տըր։ Մէճբուհլարընն ատէտի բէք չօգ տուր։

Բէթրսպուրկ 19. — Իմբէրաթօր իլէ իմ-բէրաթօրիցա հազարաթը Բէթէրհոֆա ավ-տէթ իթմիշլէր տիր։

ՏՕԳԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Թէտավիի խուսուսի, իլէթի էֆրէնդի-եէ, վէ ալէաթը թէնասիւլիեէ տաեիր։

Գալաթատա քէօրբիւ պաշը նիւմէր. 5.

ՍԱՐԻԱՖԻՅԵԼ

ԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

1891 Յուլիս 9

Ֆոնտ. Ռուս. միւլէտտէյի սէրի Տէ	—	—
Տիւն ագշամ գափանաը	20	7
Պու սապահ աշքլաը	20	8
Էն եիւքսէք Ֆիկէթ	20	8½
Էն յաշաղը Ֆիկէթ	20	7
Սէրի Ա.	43	10
» Պէ	23	25
» Սէ	20	8
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	79	12
Էն եիւքսէք Ֆիեաթ	79	18
Էն աշաղը Ֆիեաթ	79	12
Թասֆիյէ	19	20
Շըմէնտըֆէր ֆր.	71	—
Օպլիկասիոն Թրամվայ » Լ. Օ	499	—
Իսթիլանճ 8 կիւնէ » »	170	—
» 1 » » »	60	—
ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ		
Իսթանպոլ պանգասը » Ի. Լ.	5	28
Սօսիէթէ ժէնէրալ » »	5	—
» Օթ. չանժ է վալէօր »	4	26
Գրէտի ժէնէրալ օթ օսման Լ. Օ	8	36
Թրամվայ » » »	5	90
Ռէյժի	15	12
ԵՈՒՆԱՆ ՖՕՆՏՕՒԱՐԸ		
Իսթիգրազ 5% » » Ֆր.	432	—
» 4% » »	—	—
Պանգ նասիոնալ » »	126	—
Լօրիօմ » »	150	—
ԱԳՃԷ ՖԻՆԱՆՍԱՐԸ		
Օսմ. լիր. 100 ղշ. տան Ղշ. Ֆր.		
Սիմ մէճիտիյէ	108	3
Մէթալիք	100	30
Պէշլիք	102	20
Ալթըշէշ	103	—
Ինկիլիզ լիրասը	109	35
Ֆրանսըզ »	87	—
Հօլ	89	20
Գարպոն գանիմէսի	8	36
Գոնսոլիտ ըէրօրճ	39	—
Օսմանիյէ » Ռէյօր	18	¾
Շըմէնտըֆէր » Տէրօր	40	—
ԳԱՄՊԻՕ		
Լոնտրա	109	¼
Փարիս	23	20
Ֆրանֆգ	—	—
Ֆիորէն	10	70
Մարգ	18	60